

**Konstitutionell anklagelse mot Sveriges
regering:
Brott mot folkrätt och grundlag i
hanteringen av Israels krigsförbrytelser**

13 juni 2025

1 Syfte och adressater

Detta dokument är en formell framställan riktad till:

- Justitiedepartementet och justitieministern,
- Utrikesdepartementet och utrikesministern,
- Statsrådsberedningen, såsom samordnande instans för regeringens politik,
- Justitieombudsmannen (JO),
- Konstitutionsutskottet (KU),
- Högsta domstolen (HD).

Syftet är att formellt uppmärksamma och rättsligt analysera den svenska regeringens agerande i relation till dess skyldigheter enligt:

- *Regeringsformen (RF) 1 kap. 10 § – om respekt för internationella åtaganden,*
- *FN-stadgan – särskilt artikel 2 om våldsförbud och artikel 1 om fredliga syften,*
- *Konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (1948).*

Framställan aktualiserar frågan om statligt ansvar för passivitet och medverkan i folkrättsbrott – särskilt i ljuset av pågående brott mot mänskligheten i Gaza och regeringens val att avstå från tydlig rättslig och moralisk positionering.

Eftersom Konstitutionsutskottets uppgift är att pröva huruvida regeringen eller enskilda statsråd har brutit mot grundlagen, och eftersom en sådan prövning ytterst kan kräva rättslig prövning av Högsta domstolen enligt 13 kap. 3 § regeringsformen, tillställs denna skrivelse även Högsta domstolen.

Denna framställan bör därför behandlas som en konstitutionell angelägenhet av särskild vikt.

2 Sammanfattning

Citat från Ehud Olmert fastställer att regeringen är i ond tro – *dolus in pacta*

Se citat från f.d. premiärminister Olmert: <https://zionism.observer/>

“What we are doing in Gaza is a war of extermination: the indiscriminate, unrestrained, brutal, and criminal killing of civilians.

We are doing this not because of an accidental loss of control in a particular sector, not because of a disproportionate outburst of fighters in some unit — but as a result of a policy dictated by the government, knowingly, intentionally, viciously, maliciously, recklessly. Yes, we are committing war crimes.”

– Ehud Olmert, f.d. premiärminister (Haaretz, 22 maj 2025)

Detta citat från en av Israels tidigare regeringschefer gör det omöjligt för konventionsstater att fortsätta hävda ovetskap, rättslig osäkerhet eller diplomatiskt tolkningsutrymme. Den svenska regeringens fortsatta passivitet och användning av begrepp som “vi inväntar domstolarnas bedömning” utgör mot denna bakgrund **ond tro vid fullgörande av internationellt avtal – *dolus in pacta***.

Detta är **inte längre en fråga om vårdslöshet i traktattolkning**, utan om **avsiktlig borttolkning av konventionens syfte** i syfte att undandra sig det ansvar som följer av artikel I i FN:s folkmordskonvention.

Statligt uppsåt att orsaka lidande för att tvinga befolkningsflykt

Israels strategi i Gaza är inte ett svar på ett militärt hot – den är ett medvetet försök att tvinga en civilbefolkning att lämna sin mark genom **avsiktligt tillfogat massivt lidande**.

“The goal is to make life so miserable that they will leave. To do that, they need to kill a significant number of people.”

– Prof. John Mearsheimer <https://www.youtube.com/shorts/ygN3lXNWf6w>

Israels sittande premiärminister (efterlyst av ICC) uttryckte liknande för 20 år sedan <https://www.sott.net/article/283603-Netanyahu-caught-on-tape-in-2001-America-is-a-thing-you-can-move-very-easily-in-the-right-direction>

Detta mål kräver en ständig demonisering av palestinier, för att rättfärdiga uttalanden som i andra fall skulle lagföras som uppvigling till folkmord:

- En israelisk läkare har liknat dödandet av palestinier vid att “elimineras kackerlackor”: <https://www.middleeasteye.net/news/israeli-doctor-compared-killing-palestinians-gaza-eliminating-cockroaches>
- 100 israeliska läkare har undertecknat en petition som uppmanat till bombningar av Gazas sjukhus: <https://www.middleeasteye.net/news/israel-palestine-war-doctors-call-gaza-hospitals-bombed>

Trots att ständig uppvigling pågår från parlamentariker och höga befattningshavare så har ingen har åtalats.

Anledningen är enkel: **Straff skulle ”sända fel signaler”**, och detta riskerar att underminera moral och eldkraft i det pågående uttunningskriget. Samtidigt krävs det att Israel tillhandahåller tillräckligt med **”fikonlöv”** för att västvärldens regeringar inte ska tvingas införa sanktioner.

Detta är en balansakt Israel befinner sig i:

- **Minskar man våldet för mycket minskar ”motivationen” att fly Gaza.**
- **Går man för långt blir det svårt för t.ex. Sverige att rättfärdiga sin tystnad.**

Ett exempel på misslyckad balans är avrättningen av 15 ambulansarbetare som återfanns bakbundna i massgrav. Deras ambulanser hade krossats. De var själva ute för att söka kollegor som tidigare dödats.

<https://www.middleeasteye.net/news/new-video-evidence-disputes-israeli-armys-account-medic-killings>

När dessa avrättningar blev svåra att dölja – då en smartphoneinspelning återfanns i massgraven – valde Israel att **inte lagföra, utan enbart avskeda** ansvarig officer. Det var ett ”klumpigt misstag”, eftersom det lämnade Sveriges regering **utan något att peka på** för att motivera fortsatt stöd. Inte ens en symbolisk påföljd utdelades – *inte ens en vristsmäll*.

Detta följs av ett sällsynt tydligt erkännande från Israels f.d. premiärminister **Ehud Olmert** i Haaretz (22 maj 2025):

What we are doing in Gaza is a war of extermination: the indiscriminate, unrestrained, brutal, and criminal killing of civilians.

We are doing this not because of an accidental loss of control in a particular sector, not because of a disproportionate outburst of fighters in some unit — but as a result of a policy dictated by the government, knowingly, intentionally, viciously, maliciously, recklessly. Yes, we are committing war crimes.

Ett sådant erkännande från en tidigare premiärminister gör att Sveriges regering **inte längre kan gömma sig bakom begrepp som ”proportionalitet”, ”intention”, eller ”krigets dimma”**. Utrymmet för ”diplomatiskt tvivel” är eliminerat.

Regeringens vägran att agera – ett brott mot folkmordskonventionen

Regeringen har i skriftliga svar till svenska medborgare framhållit följande:

“Hur regler respekteras och om krigsförbrytelser begåtts måste bedömas från fall till fall utifrån den internationella humanitära rätten.

Det är inte regeringens roll att göra sådana bedömningar. För regeringen är det centralt att eventuella överträdelser utreds och att ansvarsutkrävande säkerställs.

Både ICC och ICJ har pågående utredningar om situationen i Palestina. Hittills har de kommit fram till att Israel måste göra mer för att skydda den civila befolkningen.

Det är något regeringen också har framfört till Israel.”

– Utrikesdepartementets brevvar (maj 2025)

Denna hållning är oförenlig med Sveriges skyldigheter enligt **FN:s folkmordskonvention (1948, artikel I)**, som uttryckligen ålägger konventionsstater en **positiv skyldighet att förebygga och förhindra folkmord** – inte en passiv roll att “avvakta rättsligt avgörande”.

Att vänta med åtgärder tills ICC eller ICJ “eventuellt” fastslår brott utgör därför ett självständigt konventionsbrott i sig. Det är ett **de facto-medgivande av fortsatt straffrihet för folkmordsavsikt**.

Detta är särskilt anmärkningsvärt med tanke på att:

- Internationella domstolen (ICJ) i juli 2024 **förklarade Israels ockupation av Gaza och Västbanken som olaglig och konstituerande apartheid**,
- Hamas redan 2017, i sin officiella plattform, **erkände FN:s säkerhetsrådsresolution 242** och därmed uttryckligen accepterade en tvåstatslösning inom 1967 års gränser,
- medan Israel å sin sida **vägrar erkänna resolution 242** som bindande och villkorar varje framtida tillämpning av den med att palestinierna först erkänner Israel som etnisk statsbildning – ett krav som saknar juridisk grund.

Det är viktigt att tydliggöra att **UNSC 242 är internationell rätt** – inte ett förhandlingsförslag. Den gäller oavsett om Israel erkänner den eller ej, och är inte beroende av känslomässiga eller ideologiska anspråk.

Att i detta läge fortsätta upprepa frasen *“Israel har rätt till självförsvar, men måste följa folkrätten”* är **inte ett balanserat uttalande**, utan en **aktiv förvanskning av rättsläget** – som riskerar att tolkas som **stämpling till krigsförbrytelser**.

Underlåtenhet som självständigt brott enligt ICJ

Internationella domstolen slog i fallet Bosnia and Herzegovina v. Serbia and Montenegro (ICJ, 2007) fast:

“A State’s failure to act when it is in a position to prevent genocide, and is aware, or should normally have been aware, of the serious risk of genocide, constitutes a breach of its obligations under the Genocide Convention.”

Det är alltså ett folkrättsbrott att **inte agera**, när risken för folkmord är allmänt känd.

Sveriges regering vet. Den har sett:

- Bezalel Smotrich tala om att “utplåna Gaza”
- Moshe Feiglin kalla varje baby i Gaza “en fiende”
- Ehud Olmert skriva i Haaretz att Israel “för ett utrotningskrig” och “begår krigsbrott”

Detta är inte spekulationer – det är **offentliga erkännanden från högsta nivå**.

Inget självförsvar på ockuperat territorium

Enligt gällande folkrätt – bekräftad av ICJ – har en ockupationsmakt **ingen rätt till självförsvar mot den befolkning den själv kontrollerar**. FN-stadgans artikel 51 kan inte åberopas mot en civil population inom ockuperat område. Ockupanten har endast **ett skyddsansvar** – inte en rätt att föra krig.

Ingen rätt till självförsvar på olagligt ockuperat territorium

När ockupationen dessutom har förklarats olaglig – såsom ICJ gjorde i sitt rådgivande yttrande 2024 – innebär varje försök att åberopa självförsvar inom detta område en **rättsvidrig förlängning av ett folkrättsbrott**.

Den svenska regeringens återkommande hänvisning till att “Israel har rätt att försvara sig” inom Gaza, trots att Gaza är ett olagligt ockuperat territorium, är därför **inte bara juridiskt felaktig** – utan ett **uttryck för stämpling till brott**.

Detta är **inte en neutral formulering**. Det är en **diplomatisk täckmantel för en förbjuden maktutövning**, som ytterligare legitimerar fortsatt folkrättsbrott i strid med folkmordskonventionen.

23 kap. 6 § BrB – Stämpling till krigsförbrytelser

Enligt **23 kap. 6 § brottsbalken** är det straffbart att “*i samråd med annan besluta att ett visst brott ska utföras*”, även om brottet aldrig verkställs. Det gäller även **råd, stöd, samförstånd och uppmaningar**.

När Sveriges regering – trots ICJ:s dom – offentligt uttalar att Israel har rätt till självförsvar inom Gaza, i strid med gällande folkrätt, trots kännedom om pågående krigsförbrytelser och folkrättsbrott, kan detta juridiskt betraktas som **stämpling till krigsförbrytelser**.

Det är exakt jämförbart med:

Om jag säger till dig: “Du har rätt att skjuta grannen om han genar över din gräsmatta”, och du därefter gör det – då har jag stämplat till brott genom att aktivt förvränga rättsläget och uppmuntra till våld.

Ett reellt exempel är **utrikesministerns uttalande juni 2025** om att Israel hade “rätt att borda fartyget *Madleen* på internationellt vatten”. Det signalerade till blockadmakten: *“Vi kommer inte att ingripa.”*

Det är denna **fikonlövsvdiplomati** som möjliggör fortsatt massdödande, med svensk tystnad som indirekt garant.

Regeringens språkbruk möjliggör fortsatt folkmord

När Sveriges regering hellre skyddar sig från risken att bli kallad antisemitisk än att skydda en ockuperad civilbefolkning från våld – då är det inte längre fråga om diplomati. Det är **etiskt, juridiskt och konstitutionellt svek**.

Att “vänta och se” om domstolar senare kommer kalla detta för folkmord är **inte neutralitet** – det är **underlåtenhet att förhindra**, vilket i sig är ett brott enligt konventionen.

Innehåll

Test med en fotnot.^{[1](#)}

3 Regeringens ansvar – åtalspunkt enligt folkrätt och grundlag

3.1 Regeringens brott mot folkrätten och grundlagen

Sveriges regering har, i sin hantering av Israels agerande i Palestina, genom både underlåtenhet och aktivt agerande brutit mot såväl internationella rättsförpliktelser som konstitutionella normer. Ansvaret omfattar fyra distinkta, men inbördes sammanhängande rättsöverträdelser:

1. **Underlåtenhet att förebygga folkmord** i strid med artikel I i folkmordskonventionen
2. **Brott mot FN-stadgans artikel 56** genom passivitet i främjandet av mänskliga rättigheter
3. **Lojalitetsbrott mot RF 10 kap. 1 §** genom kontraktsbrott mot folkrättsliga åtaganden
4. **Stämpling till krigsbrott enligt 23 kap. 6 § brottsbalken**, genom felaktiga offentliga uttalanden om att "Israel har rätt att försvara sig på ockuperat territorium i strid med etablerad folkrätt och ICJ:s utlåtanden

Artikel I, Folkmordskonventionen De fördragsslutande parterna förbinder sig att förebygga och bestraffa folkmord.

ICJ:s praxis i målet *Bosnien mot Serbien* (ICJ Reports 2007, §430) fastslår att denna skyldighet:

- är *erga omnes* – gäller gentemot hela det internationella samfundet,
- aktiveras vid konstaterad risk för folkmord – inte först vid fullbordat brott,
- innefattar en plikt att vidta rimliga åtgärder för att förebygga folkmord.

Artikel 56, FN-stadgan Medlemsstaterna förbinder sig att vidta gemensamma och enskilda åtgärder [...] för främjande av mänskliga rättigheter.

Sveriges passivitet står i skarp kontrast till de *officiella varningar* som utgått från:

- FN:s särskilde rapportör om folkmordsförebyggande (A/HRC/55/73, 25 mars 2024),
- ICC:s åklagare, som uttalat att skäligen grund för folkmordsutredning föreligger,
- ICJ:s beslut om preliminära åtgärder i målet *Sydafrika mot Israel* (januari 2024).

10 kap. 1 § Regeringsformen (RF) Överenskommelser med andra stater [...] ingås av regeringen.

Detta konstitutionella mandat innefattar en underförstådd *lojalitetsplikt* att säkerställa efterlevnaden av traktatsförpliktelser. Motsvarande folkrättslig princip återfinns i *pacta sunt servanda* (Wienkonventionen om traktaträtten, artikel 26), vilken av Internationella domstolen (ICJ) har bekräftats som sedvanerätt i målet *Gabčíkovo–Nagymaros* (ICJ Reports 1997, s. 38).

23 kap. 6 § brottsbalken Den som underlåter att i tid anmäla eller annars avslöja ett förestående eller pågående brott ska [...] dömas för underlåtenhet att avslöja brott [...] Den som har ett bestämmande inflytande i en sammanslutning [...] ska dömas för underlåtenhet att förhindra brott.

Den svenska regeringens felaktiga och vilseledande offentliga uttalanden – där man påstår att ”Israel har rätt att försvara sig” – utgör inte endast en folkrättslig förvanskning, utan kan även kvalificeras som *stämpling till krigsbrott*. Detta gäller särskilt i ljuset av Internationella domstolens (ICJ) förklaring i juli 2024 att ockupationen av Gaza och Västbanken är olaglig, samt upprepade varningar från FN-organ om överhängande folkmordsrisk. Regeringens vägran att vidareförmedla eller agera på tidigare premiärminister Ehud Olmerts uttalanden – där han själv erkänner att Israel bedriver ett utrotningskrig – samt att inte ansluta sig till Sydafrikas folkmordsstämning mot Israel, kan därmed aktualisera ansvar enligt 23 kap. 6 § första stycket brottsbalken, om underlåtenhet att avslöja ett förestående eller pågående brott.

Slutsats: Genom att:

1. konsekvent vägra erkänna folkmordsrisken trots överväldigande bevisläge,
2. fortsätta tillhandahålla politiskt, ekonomiskt och militärt stöd till Israel,
3. aktivt motverka internationella sanktionsåtgärder,
4. offentligt legitimera ett pågående krigsbrott genom juridiskt felaktiga uttalanden,

har Sveriges regering uppfyllt rekvisiten för *medverkan till folkmord* enligt artikel III(e) i folkmordskonventionen samt brutit mot Regeringsformens krav på lojal och rättstrogen uppfyllelse av internationella överenskommelser.

3.2 Folkrättens bindande ramverk

1. Folkrättens struktur och rättskällor

Folkrätten utgör det överstatliga regelverk som styr staternas inbördes relationer. Den vilar på tre grundprinciper: staters suveränitet, territoriell integritet och den bindande karaktären hos internationella åtaganden. Dessa principer är kodifierade genom FN-stadgan, sedvanerätt samt multilaterala traktater såsom Genèvekonventionerna och folkmordskonventionen.

Sverige är folkrättsligt bundet dels genom ratificering av sådana traktater, dels genom sitt medlemskap i Förenta nationerna, vilket innebär särskilda skyldigheter enligt FN-stadgans kapitel I².

2. Våldsförbudet som absolut rättsnorm

Artikel 2(1), FN-stadgan The Organization is based on the principle of the sovereign equality of all its Members.

Artikel 2(4), FN-stadgan All Members shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any state.

Dessa artiklar fastslår ett generellt våldsförbud – en grundpelare i modern folkrätt. Endast två undantag erkänns: åtgärder godkända av säkerhetsrådet enligt kapitel VII, samt rätten till självförsvar enligt artikel 51 – vilket förutsätter ett väpnat angrepp mot en suverän stat.

Artikel 51, FN-stadgan Nothing in the present Charter shall impair the inherent right of individual or collective self-defence if an armed attack occurs against a Member of the United Nations, until the Security Council has taken measures necessary to maintain international peace and security. Measures taken by Members in the exercise of this right of self-defence shall be immediately reported to the Security Council and shall not in any way affect the authority and responsibility of the Security Council under the present Charter to take at any time such action as it deems necessary in order to maintain or restore international peace and security.

3. Självförsvar kan inte åberopas av ockupationsmakt

3. Självförsvar kan inte åberopas av ockupationsmakt

Begreppet "självförsvar" är strikt begränsat i både territoriellt och subjektivt hänseende. Det kan endast åberopas av en stat som blivit föremål för ett väpnat angrepp från en annan suverän stat – inte mot en befolkning eller ett område som den redan ockuperar.

En ockupationsmakt kan därmed inte hävda självförsvar enligt artikel 51 i FN-stadgan mot invånare i det ockuperade territoriet. I sådana fall gäller istället särskilda folkrättsliga skyldigheter enligt Haagreglementet och Genèvekonventionen IV.

Denna princip har bekräftats av Internationella domstolen (ICJ) i det rådgivande yttrandet *Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory* (2004).³

... Lastly, the Court concluded that Israel could not rely on a right of self-defence or on a state of necessity in order to preclude the wrongfulness of the construction of the wall, and that such construction and its associated régime were accordingly contrary to international law.

4. Ockupationens rättsliga regler – skyddsansvar

Ockupation regleras av 1907 års Haagreglemente och 1949 års fjärde Genèvekonvention. Enligt dessa rättskällor bär ockupationsmakten ett positivt skyddsansvar gentemot civilbefolkningen i det ockuperade territoriet.

Artikel 43, Haagreglementet The authority of the legitimate power having in fact passed into the hands of the occupant, the latter shall take all the measures in his power to restore, and ensure, as far as possible, public order and safety, while respecting, unless absolutely prevented, the laws in force in the country.

Artikel 27, Genèvekonvention IV Protected persons are entitled, in all circumstances, to respect for their persons, their honour, their family rights, their religious convictions and practices, and their manners and customs. They shall at all times be humanely treated, and shall be protected especially against all acts of violence or threats thereof.

I nästa avsnitt fördjupar vi analysen av det ansvar som vilar på varje stat att upprätthålla folkrättens normer — inte bara genom att avstå från egna överträdelser, utan genom att inte bidra till eller tolerera andras.

Där klargörs vilka rättskällor — inklusive ILC:s artiklar om statsansvar, folkmordskonventionen och FN-stadgan — som ålägger stater ett positivt ansvar att förebygga, motverka och inte medverka till internationella rättsbrott.

3.3 Staters skyldighet att bidra till upprätthållandet av folkrätten

I en internationell rättsordning utan central maktstruktur vilar ansvaret för lagens upprätthållande på medlemsstaternas samlade agerande. Det är därmed inte bara förbjudet att själv begå folkrättsbrott – stater har även en skyldighet att inte bistå andra som gör det, samt att vidta rimliga åtgärder för att förhindra sådana brott.

1. Förbud mot bistånd – ILC:s artiklar om statsansvar

Den mest centrala rättskällan i detta sammanhang är Artikel 16 i ILC:s utkast till artiklar om staters ansvar:

A State which aids or assists another State in the commission of an internationally wrongful act by the latter is internationally responsible if:

- (a) that State does so with knowledge of the circumstances of the internationally wrongful act; and
- (b) the act would be internationally wrongful if committed by that State.

Detta innebär att en stat – exempelvis Sverige – som hjälper en annan stat att begå folkrättsbrott (t.ex. genom vapenhandel, diplomatiskt stöd, eller fortsatt handel) är internationellt ansvarig om den känner till omständigheterna kring brottet.

2. Särskilt förbud vid grova brott – Artikel 41

Vid brott mot *jus cogens* – tvingande folkrättsnormer såsom förbud mot folkmord, apartheid eller olaglig annektering – skärps skyldigheten ytterligare:

No State shall recognize as lawful a situation created by a serious breach of a peremptory norm of general international law (jus cogens), nor render aid or assistance in maintaining that situation.

Detta innebär att stater varken får erkänna en sådan situation som laglig, eller upprätthålla affärs- eller diplomatiska relationer som förlänger den. Att inte införa sanktioner eller avbryta samarbeten kan därmed – i vissa fall – utgöra medverkan till brott.

3. FN-stadgans krav på kollektiv rättsordning

Att stater ska göra sin beskärda del i att upprätthålla folkrätten följer också direkt av FN-stadgans grundartiklar:

- Artikel 1(1): FN:s syfte är att upprätthålla internationell fred och säkerhet.
- Artikel 1(3): FN ska främja och uppmuntra respekt för mänskliga rättigheter och folkrätt.

Även om FN:s säkerhetsråd har primärt ansvar under Kapitel VII, innebär detta inte att andra stater står utan ansvar. Tvärtom följer av sedvanerätt och av principen om *due diligence* att stater har ett eget ansvar att inte bidra till folkrättsbrott – särskilt vid brott mot tvingande rättsnormer.

4. Förhöjt ansvar vid risk för folkmord – Folkmordskonventionen

När en stat har kännedom om risk för folkmord, aktiveras en ytterligare skyldighet enligt artikel I i folkmordskonventionen:

The Contracting Parties confirm that genocide [...] is a crime under international law which they undertake to prevent and to punish.

Detta innebär att neutralitet inte är rättsligt tillåtet. En stat är skyldig att vidta alla rimliga och proportionella åtgärder för att förhindra att folkmord sker – även när gärningen begås av en tredje stat, och även utanför det egna territoriet.

5. ICJ-domen *Bosnia v. Serbia* (2007) – rättspraxis om passivt ansvar

Internationella domstolen fastslog i domen *Bosnia and Herzegovina v. Serbia and Montenegro* att Serbien bröt mot folkmordskonventionen genom att underlåta att förhindra folkmordet i Srebrenica:

Serbia could, and should, have acted to prevent the genocide, but failed to do so.

Domen slog fast att en stat inte måste ha deltagit direkt i folkmordet för att kunna hållas ansvarig – det räcker att staten haft kännedom om risk och inte gjort tillräckligt för att förebygga brottet.

Slutsats – Folkrättslig förpliktelse att inte möjliggöra brott

Enligt etablerad folkrätt är Sverige förpliktat att:

- inte bistå andra staters folkrättsbrott,
- inte erkänna rättsstridiga situationer som lagliga,

- inte upprätthålla relationer som möjliggör fortsatt brott,
- och – i synnerhet – att agera när risk för folkmord föreligger.

Denna skyldighet är inte politisk – den är juridisk, och följer av internationella traktater, sedvanerätt och rättspraxis.

I följande avsnitt tillämpar vi dessa rättsprinciper konkret på Sveriges agerande i relation till Palestina och Israel.

3.4 Sveriges folkrättsliga skyldigheter och ansvar

3.4.1 Konstitutionell bindning till folkrätten

Enligt Regeringsformen 1 kap. 10 § är Sverige bundet av folkrätten:

Den allmänna folkrätten och EU-rätten gäller som svensk lag.

Detta innebär att folkrättsliga förpliktelser har samma rättsliga status som svensk lagstiftning.

3.4.2 Skyldighet att förebygga folkmord

Sverige som part i folkmordskonventionen (1952) har en aktiv skyldighet:

- Att förebygga folkmord (artikel I)
- Att inte bistå eller tolerera folkmordsrelaterade handlingar

ICJ klargjorde i *Bosnien mot Serbien* (2007) att denna skyldighet:

- Aktiveras vid *risk* för folkmord
- Kräver ”alla medel som står till buds”
- Gäller även utanför eget territorium

3.4.3 Medverkan till folkrättsbrott

Enligt ILC:s Draft Articles on State Responsibility (2001) artikel 16:

En stat som hjälper eller bistår en annan stat att begå ett folkrättsstridigt handling är internationellt ansvarig om:

1. *staten gör detta med kännedom om omständigheterna kring den folkrättsstridiga handlingen; och*
2. *handlingen skulle vara folkrättsstridig om den begåtts av den bistående staten.*

3.4.4 Särskilda skyldigheter mot ockuperade folk

Sverige har ytterligare skyldigheter som medlem i Genèvekonventionerna:

- **Neutralitetsplikt:** Att inte legitimera ockupationsmaktens brott
- **Interventionsplikt:** Att agera vid grova konventionsbrott
- **Skyddsplikt:** Att säkerställa humanitär tillgång

3.4.5 Sammanfattande juridiska parametrar

Sveriges agerande bedöms mot följande kriterier:

1. **Kunskapsrekvisitet:** Kännedom om risk för folkmord
2. **Handlingsrekvisitet:** Förebyggande åtgärder vidtas
3. **Abstinensrekvisitet:** Ingen direkt/indirekt medverkan
4. **Transparensrekvisitet:** Rättvis rapportering om brott

3.5 Regeringens officiella positioner: innehåll och rättslig betydelse

Den 27 maj 2025 offentliggjorde Utrikesdepartementet ett uttalande med anledning av att Israels ambassadör i Stockholm kallats upp:

”Uppkallandet gjordes för att upprepa och inskräpa regeringens krav på Israels regering att omedelbart säkerställa säkert och obehindrat humanitärt tillträde till Gaza. [...] Det sätt som kriget nu bedrivs på är oacceptabelt. [...] Terroristorganisationen Hamas ansvar för den aktuella situationen väger tungt.”

Utrikesdepartementet anger även:

”Israel har rätt att försvara sig. Den rätten måste utövas i enlighet med folkrätten.”

(Källa: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/05/uttalande-fran-utrikesdepartementet-med-anledning-av-uppkallande-av-israels-ambassador/>)

Detta följer på en debattartikel den 23 maj 2025 undertecknad av fyra statsråd:

”Att blockera mat och annat bistånd till civila är oförsvarligt. [...] Samtidigt har Israel rätt att försvara sig – men den rätten måste utövas i enlighet med folkrätten.”

(Källa: <https://www.regeringen.se/artiklar/2025/05/debattartikel-regeringen-okar-pressen-mot-israel/>)

Detta språkbruk är rättsligt problematiskt på flera punkter.

För det första används begreppet *självförsvar* i strid med folkrättens tillämplighet. Israel är en ockupationsmakt, inte en stat i självförsvar. FN-stadgans artikel 51 får inte åberopas mot en civilbefolkning som står under ens kontroll, vilket fastslogs i ICJ:s rådgivande yttrande om *muren i Palestina* (2004). Regeringens formulering är därmed inte neutral – den innebär rättslig desinformation och legitimerar folkrättsbrott.

För det andra: språket åtföljs inte av några faktiska rättsliga eller politiska åtgärder. Det saknas:

- sanktioner eller restriktioner i handeln,
- avbrutna diplomatiska förbindelser,

- deltagande i rättsliga processer, t.ex. Sydafrikas ICJ-talande mot Israel.

Utrikesdepartementets språkbruk stannar vid en retorisk apparat – en markering utan påföljd. Detta är i strid med den *positiva handlingsskyldighet* som följer av artikel I i folkmordskonventionen, vilken ålägger konventionsstater att förhindra brottet i den mån det står i deras makt.

Enligt ICJ:s dom *Bosnia v. Serbia* (2007) är det otillräckligt att ”fördöma” eller ”vädja”. Staten måste agera genom att:

- frysa relationer,
- isolera den misstänkta gärningsmannen,
- delta i rättsliga åtgärder.

Sveriges regering har inte uppfyllt någon av dessa skyldigheter.

3.5.1 Regeringens kännedom om Gazas folkrättsliga status

Det är vidare ostridigt att Gazas de facto-regering – Hamas – sedan 2006 i handling och från 2017 även i skrift, uttryckligen godtagit en tvåstatslösning inom 1967 års gränser. Policydokumentet från 2017, samt tidigare initiativ såsom *Prisoners' Document* (2006), *Mecka-avtalet* (2007) och *Försoningsöverenskommelsen* 2020, utgör dokumenterade steg mot en politisk lösning inom ramen för folkrätten.⁴

Detta är välkänt inom internationell diplomati och forskning. Professor Neve Gordon och professor Menachem Klein har i flera publikationer visat att denna linje var genuin och syftade till att uppnå internationell legitimitet. Enligt Klein underminerades dessa initiativ systematiskt av Israel för att bibehålla narrativet om en frånvarande fredspartner.

Det är ett känt faktum att Hamas accepterar FN:s säkerhetsrådsresolution 242, som anger 1967 års gränser, medan Israel inte gör det.

Mot denna bakgrund saknar regeringens retorik om Israels självförsvar förankring i faktisk eller rättslig verklighet. Det utgör i stället en politisk konstruktion med allvarliga rättsliga konsekvenser.

Professor Menachem Klein, en av Israels ledande experter på konflikten och tidigare rådgivare i förhandlingar med PLO, konstaterar att Hamas i Fatah-Hamas-överenskommelsen från 2021 uttryckligen förband sig till internationell rätt, erkände PLO:s auktoritet, accepterade en stat inom 1967 års gränser med Östra Jerusalem som huvudstad, och åtog sig att föra en fredlig kamp.⁵ Hamas avstod dessutom från att ställa upp med en egen presidentkandidat, i syfte att bana väg för ett demokratiskt mandat till en gemensam palestinsk ledning.

Detta är inte en obekräftad tolkning utan en dokumenterad och känd del av den diplomatiska processen – erkänd av bland andra EU och USA under Bidenadministrationen, som mottog överenskommelsen i syfte att stödja val.

Att i detta sammanhang fortsätta beskriva Israel som en part som agerar i självförsvar mot Gaza är en förvanskning av den faktiska rättspositionen. Hamas har deklarerat vilja att följa internationell rätt. Israel däremot, som ockupationsmakt, har avvisat både val, FN-resolutioner och fredsinitiativ – och brutit mot Genèvekonventionerna. Regeringens påstående saknar därför såväl faktisk som folkrättslig grund, och innebär i praktiken ett rättsligt vilseledande från en konventionsstat, med följd att ansvar enligt BrB 23 kap. eller artikel III i folkmordskonventionen kan aktualiseras.

3.5.2 Språklig tyngdpunktsförskjutning: från legalitet till proportionalitet

Enligt internationell rätt har Israel inte rätt till självförsvar gentemot den ockuperade palestinska befolkningen. Detta följer av Internationella domstolens (ICJ) rådgivande yttrande från 2004, där murens konstruktion på palestinskt område förklarades strida mot internationell rätt, samt av ICJ:s rådgivande yttrande den 17 juli 2024, där hela den israeliska ockupationen av de palestinska territorierna – med hänvisning till FN:s säkerhetsrådsresolution 242 – bedömdes vara olaglig.

Trots detta fortsätter den svenska regeringen att upprepa formuleringen att ”Israel har rätt att försvara sig”, utan att samtidigt erkänna att Israel är en ockupationsmakt vars rättigheter är strikt begränsade enligt folkrätten. Ett sådant språkbruk förskjuter tyngdpunkten i den rättsliga diskussionen: från att gälla om våld överhuvudtaget är tillåtet – till att handla om huruvida våldet är ”proportionerligt”.

Med andra ord: där noll skott vore rättsligt tillåtet, flyttas samtalet till huruvida tusen eller tiotusen skott är rimligt. Regeringens retorik bidrar därmed till en allvarlig normförskjutning med potentiellt rättsligt ansvar för medverkan till folkrättsbrott.

Att i detta sammanhang ändå åberopa självförsvarsrätten utgör inte endast en felaktig rättstillämpning – det är ett normativt stöd till folkrättsbrott. När detta sker i officiella uttalanden från en konventionsstat, aktualiseras frågan om *konkludent handlande* enligt folkmordskonventionen och svensk straffrätt.

3.5.3 Ytterligare brott: underlåtenhet att avslöja pågående folkrättsbrott

Med denna retoriska förskjutning som fond blir regeringens underlåtenhet att vidta konkreta åtgärder särskilt allvarlig. Svenska strafflagens 23 kap. 6 § BrB föreskriver ansvar för den som underlåter att i tid avslöja ett förestående eller pågående brott:

23 kap. 6 § 1 st. BrB Den som underlåter att i tid anmäla eller annars avslöja ett förestående eller pågående brott ska, i de fall det är särskilt föreskrivet, dömas för underlåtenhet att avslöja brottet enligt vad som är föreskrivet för den som medverkat endast i mindre mån.

Med kännedom om det pågående mönstret av brottslighet i Gaza – dokumenterat av FN-organ, ICC, ICJ och civilsamhällesaktörer – föreligger en rättslig skyldighet att agera. Uteblivna sanktioner, rättsliga åtgärder eller andra former av press utgör inte bara en underlåtenhet att agera – utan, i detta sammanhang, en underlåtenhet att avslöja brott.

När detta dessutom åtföljs av ett språkbruk som döljer den verkliga rättsliga kontexten – och felaktigt hänvisar till en icke tillämplig rätt till självförsvar – förstärks den rättsliga betydelsen. Det utgör en passiv medverkan, eller i vissa tolkningar, en *stämplingsliknande handling* i folkrättslig mening.

3.5.4 Stämpling till folkrättsbrott genom vilseledande legitimering

När den svenska regeringen i officiella uttalanden påstår att ”Israel har rätt att försvara sig” – trots att detta enligt folkrätten inte gäller en ockuperande makt – utgör det inte enbart en felaktig analys. Det är ett vilseledande rättsligt påstående med potentiellt brottsbefrämjande verkan.

I svensk rätt är stämpling ett förberedelsebrott där gärningsmannen uppmuntrar eller förstärker någon annans brottsavsikt. Analogt gäller här: genom att påstå att ett olagligt

agerande är rättfärdigat enligt internationell rätt, ger Sverige ett rättsligt stöd till fortsatt våld, vilket i sig kan bidra till brottets fortsättning.

Jämför: den som, felaktigt och med auktoritet, säger till någon att denne ”har rätt att skjuta inkräktare” trots att det enligt gällande rätt inte föreligger någon sådan rätt – begår en form av stämpling, om detta får till följd att brott begås.

Internationella domstolen (ICJ) har i två rådgivande yttranden – 2004 och 2024 – fastställt att Israel är ockupationsmakt och att blockaden av Gaza utgör en folkrättsstridig kollektiv bestraffning. I detta rättsläge är självförsvarsrätten enligt FN-stadgans artikel 51 inte tillämplig gentemot Gaza.

Detta gäller särskilt eftersom Gazas lagligt valda de facto-regering uttryckligen erkänt internationell rätt, inklusive Säkerhetsrådets resolutioner såsom 242, medan Israel konsekvent har avvisat både FN-beslut och folkrättens begränsningar.

Att i detta sammanhang ändå tillerkänna Israel en rätt till självförsvar är inte endast ett rättsligt felsteg, utan en aktiv vilseledning med potentiellt brottsbefrämjande effekt. Det förskjuter diskussionen från legalitetsfrågan till en proportionalitetsbedömning – ett felgrepp med normförändrande verkan. Därigenom normaliseras ett våldsutövande som enligt folkrätten aldrig borde ha påbörjats.

När detta sker i ett läge där:

- det finns överväldigande dokumentation om pågående folkrättsbrott, och
- gärningsmannen (Israel) står i fortsatt militärt interagerande med civilbefolkningen,

...kan regeringens uttalande inte enbart förstås som passivitet. Det är en aktiv handling med potentiellt uppviglande karaktär – det närmar sig *stämpling* till folkrättsbrott.

3.5.5 Stämpling till folkrättsbrott genom vilseledande demonisering

Regeringen skriver: ”Mer än ett år efter Hamas fruktansvärda terroristattacker den 7 oktober 2023”.⁶

Hur har regeringen fastställt att det rör sig om terroristattacker som Hamas som organisation bär skuld för?

Hamas politiska ledning – som utgör Gazas folkvalda regering – har inte förnekat att civila israeler dödats den 7 oktober 2023, men har förklarat att sådana handlingar inte beordrats av den centrala ledningen. De ska i stället ha utförts av odisciplinerade element, andra fraktioner eller civila utom kontroll i en kaotisk situation. Denna distinktion har ignorerats av den svenska regeringen, som utan juridisk prövning tillmätt det israeliska narrativet full trovärdighet. Därmed förvägras Gazas representanter en grundläggande rättsstatlig princip: att handlingar ska bedömas individuellt och att skuld inte får kollektiviseras – särskilt inte under ockupation. En sådan asymmetrisk normtillämpning innebär att självförsvarsrätten fräntas den förtryckta parten, samtidigt som den förbehålls ockupationsmakten.

Den svenska regeringens språkbruk avslöjar en djup normativ asymmetri: det som för Israel är ”misstag”, är för Gaza ”terrorism”. Denna begreppsanvändning är inte neutral, utan bygger på en rasifierad och kolonial tolkningsstruktur där den ockuperade betraktas som kollektivt ansvarig, medan ockupationsmakten ursäktas med begrepp som ”rätt till självförsvar” eller ”komplex säkerhetssituation”.

- Den palestinska regeringen hålls ansvarig även för handlingar begångna av okontrollerade grupper eller civila i ett kaosartat läge,
- medan Israel tillåts skjuta raketer mot sjukhus, avrätta medicinsk personal och begrava kroppar i massgravar – utan rättsliga följder, så länge det finns en narrativ reserv (”operationellt misstag”).

Hamas har i internationella intervjuer (t.ex. BBC 2023-11-07) tillstått att civila israeler dödats, men förklarat att detta inte varit målet. Beordringar från den militära ledningen ska uttryckligen ha undantagit kvinnor, barn och gamla från angrepp. Det finns också andra väpnade fraktioner i Gaza som inte lyder under Hamas’ politiska ledning. Men detta juridiska faktum – att ansvar måste individualiseras – nonchaleras systematiskt av västliga regeringar när det gäller palestinska aktörer.

Resultatet blir en språklig stämpling där palestinier som kollektiv förlorar rätten till självförsvar, samtidigt som deras våld reduceras till ett kulturellt problem. I praktiken förväntas en förtryckt och instängd befolkning upprätthålla full kontroll och juridisk disciplin, medan en teknologiskt överlägsen ockupationsmakt tillåts begå systematiska övergrepp utan ansvar – eftersom den anses vara ”civiliserad”.

Detta är inte bara en moralisk skandal, utan också en rättslig förskjutning där internationell humanitär rätt tillämpas selektivt – i strid med Genèvekonventionernas krav på likabehandling av civilbefolkningar, och ICJ:s påpekande (Bosnia v. Serbia, §430–432) att skuld inte kan härledas kollektivt, särskilt inte i asymmetri mellan ockupant och okuperad.

Samtidigt accepterar den svenska regeringen utan prövning Israels påståenden om att läkare, sjukvårdsarbetare, ambulansförare och journalister varit ”terrorister” – även i fall där massgravar avslöjat avrättningar av civila med bakbundna händer^{7 8}, där ambulanser förstörts och samtliga sjukhus bombats⁹. Läkare sitter fortsatt fängslade och flera har torterats till döds.¹⁰

Israels försvar – att sådana dödsfall varit ”operationella misstag” – accepteras utan vidare. Men varför godtas inte även Gazas regerings förklaringar? Om samma måttstock tillämpades borde även deras utsagor tillmätas trovärdighet. Regeringen förhåller sig dessutom tyst till de uppgifter som publicerats i israelisk press, enligt vilka IDF bekräftat att ett s.k. ”mass Hannibal event” genomfördes den 7 oktober, då israelisk militär öppnade eld mot civila israeler i syfte att förhindra att dessa togs som gisslan av Hamas.¹¹ Dessa uppgifter behandlas mer ingående längre fram i dokumentet.

Hamas har själv uppgett att den 7 oktober utgjorde en legitim militär operation riktad mot israeliska militära mål, och detta har också bekräftats av internationellt respekterade militära bedömare såsom Scott Ritter.¹²

Ett av Hamas deklarerade mål var att befria tusentals palestinier som hålls i israeliskt förvar utan rättegång, i strid med folkrätten, genom så kallad ”administrativ internering”.¹³

Genom att kategoriskt och utan åtskillnad beteckna alla väpnade palestinska aktörer som "terrorister" bidrar regeringen till en normativ förskjutning som suddar ut folkrättens tydliga skillnad mellan legitim väpnad kamp och folkrättsbrott. Hamas, som utgör Gazas folkvalda regering och säger sig erkänna folkrätten, har vid flera tillfällen arresterat medlemmar av andra väpnade grupper – såsom Islamiska Jihad och salafistiska fraktioner – för oauktoriserade raketattacker mot Israel.¹⁴

Trots folklig förankring buntar regeringen samman Hamas med de grupper Hamas själv betraktar som kriminella – inklusive en ISIS-associerad knarksmugglande klan i södra Gaza, som Israels premiärminister Netanyahu bekräftat att Israel beväpnar för att bekämpa Hamas.¹⁵ Var är regeringens fördömande av att Israel samarbetar med sådana aktörer?

Att systematiskt underlåta att erkänna den mångfald av väpnade aktörer i Gaza – samt den interna repression Hamas riktar mot gangsters, extremistiska eller odisciplinerade grupper – leder till en orättvis kollektiv demonisering av hela det palestinska motståndet.

Regeringens retorik beskriver alla väpnade palestinska grupper som "terrorister", oavsett om de är folkvalda eller agerar inom folkrättens ramar. Samtidigt har Hamas – Gazas folkvalda regering – konsekvent fördömts, medan motsvarande israeliska policy inte ens nämns av regeringen. Denna förvrängning strider mot neutralitetsprincipen i folkrätten, vilken kräver att neutrala stater förhåller sig objektiva och faktabaserade i konfliktsituationer.

Denna form av sammangående demonisering, utan grund i rättslig bedömning och utan kravet att erkänna fler aktörer eller en mångfasetterad verklighet, representerar ett brott mot Genèvekonventionernas förbud mot kollektiv bestraffning. Det aktualiserar även principerna i Nürnbergstadgan, särskilt principerna I och VI, där indirekt stöd genom propaganda eller legitimering bör, mot bakgrund av Nürnbergprinciperna och Genèvekonventionerna, betraktas som en form av medverkan enligt internationell straffrätt.

På samma sätt beskriver regeringen Hezbollah som en "terroristorganisation", trots att Hezbollah utgör en omfattande politisk och social rörelse med djupt folkligt stöd i Libanon, och ingår i landets regeringskoalition. Under flera perioder har rörelsen haft parlamentarisk majoritet.

Att enskilda medlemmar inom en folkförankrad befrielseströrelse begår handlingar som kan klassificeras som terrorbrott innebär inte att hela organisationen därmed juridiskt definieras som en terroristisk aktör. Om regeringen drar sådana generaliserande slutsatser utan niansering, aktualiserar frågan om kollektiv skuldbeläggning – något som enligt folkrätten är förbjudet. Det skulle i förlängningen innebära att hela etniska eller nationella grupper riskerar att demoniseras, något som står i direkt strid med principen om individuellt ansvar i internationell rätt.

Sådana handlingar faller inom ramen för medverkan till aggressionsbrott och brott mot mänskligheten, enligt princip VI (c) i Nürnbergstadgan, vilket också omfattar propaganda och offentlig legitimering av handlingar som strider mot folkrätten.

Genom att använda statliga uttryck som vilseleder, rättfärdigar eller anonymiserar brottsliga handlingar, bidrar regeringen till en rättslig stämpel – en funktionell form av stämpling – snarare än en oskyldig politisk ton. Det kan karakteriseras som en form av stämpling till folkrättsbrott, eftersom det ges politisk legitimitet till en ockupationsmäktig makt som bryter mot grundläggande folkrättsliga normer. Mot denna bakgrund framstår regeringens kategoriska språkbruk som en form av stämpling till folkrättsbrott – inte genom direkt deltagande i våldshandlingar, utan genom att ge politisk och retorisk täckning för handlingar som i internationell rätt saknar legitimitet.¹⁶

3.5.6 Regeringens vägran att stödja vapenvila – uttryck för konkludent medgivande

Sveriges agerande inför och efter FN:s generalförsamlings omröstning om vapenvila i december 2023 tydliggör en strategiskt betingad vägran att fullt ut fördöma Israels krigföring, trots då redan dokumenterade civila massdöd¹⁷.

Utrikesminister Tobias Billström deklarerade att det inte vore "rättvist" att kräva vapenvila eftersom "Israel måste kunna bekämpa Hamas" – en formulering som tillför ett rättsligt undantag till själva principen om eldupphör. Stödet för FN-resolutionen kom sent och var uppenbart taktiskt: Sveriges ja-röst åtföljdes av fortsatta uttalanden om Israels rätt att genomföra militära operationer, vilket urholkar både den rättsliga och moraliska effekten av röstningen.

"Vi kan inte mana till en vapenvila som skulle innebära att Israel inte kan bekämpa Hamas. Det vore inte rättvist."

– Tobias Billström till TT, 2023-12-11 (Aftonbladet)¹⁸

Detta utgör ett skolboksexempel på *läpparnas beklännelse*: en diplomatisk markering som i sak neutraliseras av reservationer som möjliggör fortsatt våld. Juridiskt innebär det ett underminerande av skyldigheten att agera preventivt enligt folkmordskonventionens artikel I, samt en vilseledande kommunikation med potentiellt brottsbefrämjande effekt.

Rättslig följd: Regeringens uttalanden kombinerar:

- en formell eftergift (sen ja-röst),
- med ett materiellt medgivande till fortsatt bombkampanj ("Israel måste kunna bekämpa Hamas"),
- vilket i folkrättslig mening utgör *konkludent medgivande* till folkrättsbrott.

Enligt ICJ i *Bosnia v. Serbia* (2007, §432) kan detta kvalificeras som:

- underlåtelse att använda inflytande för att stoppa brottet,
- språkligt och diplomatiskt agerande som legitimerar fortsatt våld,
- indirekt uppmuntran genom rättslig och politisk vilseledning.

Utrikesdepartementets svar: Strategisk passivitet förklädd till neutralitet

Den svenska regeringen erkänner i sitt svar till en svensk medborgare att "ett stort antal civila dödsoffer inklusive barn" har förekommit i Gaza, och att situationen är djupt oroande".

Som stöd för vår analys av regeringens retorik och rättsliga undandraganden återges här ett officiellt mejlsvar från Utrikesdepartementet. Skrivelsen utgör ett bevis för hur regeringen – trots kännedom om omfattande civila dödsoffer – medvetet undviker att vidta några rättsliga eller diplomatiska åtgärder mot Israel, och istället reducerar sin hållning till "uppmaningar och vaga hänvisningar till EU-samverkan.

From: UD MENA Brevsvar <ud.mena.brevsvar@gov.se>
Date: Mon, Apr 14, 2025 at 10:31 AM
Subject: Sv: [Pchr_english] Israel Intensifies Airstrikes...
To: lasse.l.karagiannis@gmail.com

Hej,

Tack för din e-post som inkommit till Utrikesdepartementet.
Jag vill inleda med att be om ursäkt för att du har fått vänta på svar.
Vi får in många brev till departementet just nu, vilket har fört med sig
att vi har långa handläggningstider.

Regeringen ser allvarligt på att stridigheterna har återupptagits.
Uppgifterna om ett stort antal civila dödsoffer, inklusive barn,
är djupt oroande.

Regeringen kräver en omedelbar vapenvila
och uppmanar parterna att återgå till förhandlingarna
så att all kvarvarande gisslan kan släppas,
det humanitära tillträdet säkerställas
och ett varaktigt slut på stridigheterna uppnås.

Kraven på respekt för folkrätten, inklusive den internationella
humanitära rätten, har varit - och fortsätter att vara -
ett av regeringens nyckelbudskap.

Dessa budskap framförs i våra egna kontakter med Israel
och vi gör det tillsammans med andra EU-länder och likasinnade.
Ibland sker det offentligt, och ibland på annat sätt.

Hur regler respekteras och om krigsförbrytelser begåtts
måste bedömas från fall till fall utifrån
den internationella humanitära rätten.

Det är inte regeringens roll att göra sådana bedömningar.
För regeringen är det centralt att eventuella överträdelser
av den internationella humanitära rätten
och möjliga krigsförbrytelser utreds
och att ansvarsutkrävande säkerställs.

Både ICC och ICJ har pågående utredningar
om situationen i Palestina.
Hittills har de kommit fram till
att Israel måste göra mer för att skydda
den civila befolkningen.
Det är något regeringen också har framfört till Israel.

Med vänlig hälsning,

Mellanöstern- och Nordafrikaenheten
Utrikesdepartementet
103 39 Stockholm

Detta dokument visar att regeringen, trots erkännande av civila dödsoffer, medvetet undviker att själv göra rättsliga bedömningar, vilket strider mot dess skyldighet enligt artikel I i folkmordskonventionen att agera preventivt. Denna passivitet möjliggör fortsatt straffrihet och utgör en form av konkludent medverkan genom underlåtenhet.

Trots detta:

- kräver man inte ansvar från Israel,
- avstår från att uttala sig om huruvida krigsbrott eller folkmord begåtts,
- och överlåter all juridisk bedömning till internationella domstolar, utan att själv agera i enlighet med folkmordskonventionens bindande artikel I, som föreskriver att alla stater måste förebygga och förhindra folkmord, inte passivt invänta domstolsbeslut.

I mejlsvaret heter det:

”Hur regler respekteras och om krigsförbrytelser begåtts måste bedömas från fall till fall... Det är inte regeringens roll att göra sådana bedömningar.”

Detta är felaktigt i folkrättslig mening. Enligt ICJ:s dom i **Bosnia v. Serbia** (2007, §§430–431) har alla stater ett självständigt ansvar att **förebygga, förhindra och stävja** folkmord så fort de rimligen kunnat förutse att sådana brott kan äga rum. Den svenska regeringen avstår här från att fullgöra sin **positiva förpliktelse enligt artikel I i folkmordskonventionen** och gömmer sig istället bakom en retorik om neutralitet.

Samtidigt visar regeringen genom sin vapenviljeuppmaning att man mycket väl har kapacitet att påverka konflikten. Men genom att kräva att båda parter ska "återgå till förhandlingar", utan att erkänna den asymmetri som råder mellan en instängd, bombad civilbefolkning och en modern militärmakt med flyg och tanks, skapas en **falsk ekvivalens** mellan angripare och offer.

3.5.7 Hälsningssignaler till blockaden – bordning av *Madleen* och drönarattacken mot *Conscience*

Den svenska regeringens agerande i dessa två incidenter – bordningen av *Madleen* den 9 juni 2025 och attacken mot *Conscience* den 2 maj 2025 – är juridiskt betydelsefullt på flera punkter:

1. **Bombningen av *Conscience*** bekräftades i riksdagen, men regeringen valde att inte framföra någon protest mot Israels militära agerande – trots att attacken skedde i internationellt vatten mot ett civilt fartyg med humanitär last. Det föreligger således en aktiv tystnad som kan tolkas som *konkludent medgivande* till brott som strider mot sjöfartens frihet och civil skyddad status.

2. **Bordningen av *Madleen*** följdes av utrikesminister Maria Malmer Stenergärds uttalande om att Israel med hänvisning till folkrätten "har vissa möjligheter att eskortera skeppet". Detta ger militära definitioner rättslig legitimitet och bör betraktas som en del av en normativ förskjutning där civilt sjöfartsutrymme under humanitära aktioner reduceras till säkerhetszon.

Rättslig betydelse:

- *Konkludent samtycke* till blockadens rättsvidrighet då Sverige inte motsatte sig attackerna, vilket underlättar fortsatt folkrättsvidrig praxis på internationellt vatten.
- Språkliga legitimationsreserver för angripande stat – när det uttryckligen anges att "Israel har möjligheter...".
- Detta mönster följer en trend: sjukhus attackeras (över 660 hälsocenter), läkare torteras eller dödas, massgravar framträder – men svenska regeringsuttalanden blundar. Dessa hamnar alla i samma mönster av tyst acceptans för brott mot Genèvekonventionerna.

Utifrån praxis i ICJ (*Bosnia v. Serbia*, §432) innebär:

- *Underlåtenhet att protestera* – vilket kan ses som medverkan genom att legitimera fortsatta brott,
- *Informellt stöd* via regeringsuttalanden som skapar en ram där våld på humanitärt uppdrag anses acceptabelt,
- Förstärkning av narrativ där civila offer antingen ignoreras eller sägs stå i vägen – snarare än att skyddas.

Resultatet: Sveriges regering har, genom språk och undvikande agerande, medverkat till – eller åtminstone inte hindrat – uppbyggnaden av ett folkrättsstridigt regeringsmönster i internationellt vatten.

3.5.8 Folkrättslig passivitet som medverkan

Enligt artikel I i folkmordskonventionen är varje stat förpliktad att inte bara avstå från att begå folkmord, utan även att aktivt förhindra sådana brott inom ramen för sin möjlighet. Detta bekräftades i ICJ:s dom *Bosnia v. Serbia* (2007), där domstolen slog fast att stater har en faktisk och preventiv handlingsskyldighet.

Regeringens underlåtenhet att:

- frysa bilaterala relationer, inklusive diplomatiska besök och samarbetsavtal,
- införa ekonomiska och militära sanktioner, däribland vapenembargo,
- ansluta sig till internationella rättsprocesser såsom ICJ-målet initierat av Sydafrika,

...innebär ett kontraktsbrott mot Sveriges traktatförpliktelser enligt folkmordskonventionen och FN-stadgan. Det kan också utgöra medverkan till fortsatt folkrättsbrott, i den mån passiviteten sker med kännedom om risk och utan proportionalt motverkande åtgärder.

Slutsats: Regeringens uttalanden den 23 och 27 maj 2025 utgör inte endast politiska markörer. De är rättsligt relevanta dokument som – mot bakgrund av regeringens faktiska handlingsvägran – får betraktas som konkludent medgivande till ett pågående folkrättsbrott, och i förlängningen en möjlig form av medverkan enligt svensk och internationell rätt.

3.6 Sammanfattning av regeringens uttalanden såsom rättsliga handlingar

3.6.1 Kritiska uttalanden: maj 2025

Datum	Uttalande & rättslig kontext
23 maj	<p><i>Debattartikel:</i> "Israel har rätt att försvara sig – men den rätten måste utövas i enlighet med folkrätten"</p> <p><i>Rättslig kontext:</i> ICJ rådgivande yttrande 2004 (muren) & 2024 (ockupationen) fastslår att artikel 51 FN-stadga ej tillämplig</p>
27 maj	<p><i>UD-uttalande:</i> Terroristorganisationen Hamas ansvar för den aktuella situationen väger tungt"</p> <p><i>Rättslig kontext:</i> Bröt mot neutralitetsprincipen (Hagakonventionen 1907) och principen om individuellt ansvar (Nürnbergartikel 6)</p>

3.6.2 Rättslig desinformation om självförsvarsrätten

- **Faktamässig felaktighet:** Israel är ockupationsmakt (ICJ 2004 & 2024), inte angränsande stat
- **Rättslig konsekvens:** Skapar normativ förskjutning från *legalitet* till *proportionalitet*
- **Jämförelse:** Analogt med att hävda att en fängelsevakt har rätt att försvara sig mot en intagen — trots att denne har kontroll över situationen, skyldighet att värna liv och tillgång till överlägsna medel.

Självförsvarsrätten existerar, men den är strikt reglerad. En vakt som skjuter en obehärdad ungdomsbrottsling i huvudet efter ett inbrott, när faran inte längre är överhängande, kommer inte att frias.

- **Jämförelse:** På samma sätt kan en ockupationsmakt inte åberopa självförsvarsrätt mot en befolkning som den själv:
 - förvägrar en politisk uppgörelse enligt FN:s säkerhetsrådsresolution 242,
 - håller långvarigt instängd och isolerad,
 - kontrollerar genom militär dominans,
 - bär ett juridiskt skyddsansvar gentemot.

3.6.3 Selektiv demonisering som folkrättsbrott

Asymmetrisk tillämpning av 'terrorist'-begreppet:

- **Hamas:** Kategoriskt terroriststämpel trots:

- Folkvald regering (2006)
- Accept av FN-resolution 242 (1967-gränser)¹⁹
- Intern repression av extrema och kriminella grupper^{20 21 22 23}
- **Israeliska aktörer:** Ingen kritik av:
 - IDF:s "Hannibal-direktiv" 7 oktober 2023^{24 25 26 27}
 - Samarbete med kriminella klaner (Grayzone 2025)²⁸

Genèvekonvention IV, artikel 33 Förbud mot kollektiv bestraffning

3.6.4 Underlåtenhetsansvar enligt svensk rätt

23 kap. 6 § BrB aktualiseras genom:

1. Kännedom om systematiska folkrättsbrott (ICJ, ICC, FN-rapporter)
2. Underlåtenhet att vidta juridiskt mandaterade åtgärder
3. Samtidigt språkbruk som döljer brottens karaktär

3.6.5 Vilseledande legitimering som stämpling

- **Rättslig grund:** Nürnbergprincip VI(c) om medverkan till brott mot mänskligheten
- **Sveriges agerande:** Felaktig juridisk karaktärisering med brottsbefrämjande effekt
- **Analog:** Att felaktigt hävda att någon har rätt att bruka våld

3.6.6 Koppling till folkmordskonventionen

Handling som Sveriges underlåtenhet krävts	
Stöd till ICJ-processen	Ej anslutit sig till Sydafrikas talan
Vapenembargo	Fortsatt export av militärteknologi ^{29 30}
Diplomatisk isolering	Besökt Israel av UD-tjänstemän
Enligt ICJ i <i>Bosnia v. Serbia</i> (2007, §432) kan medverkan aktualiseras genom:	

- Underlåtenhet att stoppa brottet när möjlighet finns
- Bidragande handlingar som underlättar brottsligheten
- Skapande av normativa ramar som legitimerar brott

Sveriges agerande uppfyller alla tre kriterier.

3.6.7 Sammanfattande rättslig bedömning

Regeringens uttalanden uppfyller rekvisiten för:

- **Medhjälp** enligt ILC:s Draft Articles on State Responsibility (art. 16)
- **Underlåtenhet att avslöja brott** (BrB 23:6)
- **Indirekt stämpling** till folkrättsbrott (Nürnbergartikel 6)

Rättslig grund för ansvar vid underlåtenhet att ingripa mot våld

1. Underlåtenhet att hindra brott (Brottsbalken 23 kap.)

Svensk straffrätt skiljer mellan:

- **Förbiseende av tjänsteplikt** (tjänstefel, BrB 20 kap. 1 §),
- och **underlåtenhet att hindra brott** (BrB 23:6), om man har särskild rättslig förpliktelse att agera.

Exempel: En polis som ser A misshandla B, men låter det ske, trots att han har makt och skyldighet att ingripa, kan hållas straffrättsligt ansvarig. Om B därefter slår tillbaka och dödar A i affekt – kan polisens underlåtenhet indirekt ha möjliggjort våldsspiralen.

2. Lojalitetsplikt och passivitetsansvar i internationell rätt (ICJ – Bosnia v. Serbia)

ICJ slog fast att **underlåtenhet att skydda** (*failure to prevent genocide*) är en självständig folkrättskränkning. Det gäller inte bara stater – utan i praktiken även myndighetsrepresentanter.

En regering (eller myndighetsperson) som har kunskap om ett pågående mönster av förtryck och inte agerar, bryter mot internationell rätt, särskilt om de är part till tvingande konventioner (*jus cogens*).

3. Civilrättslig analogi: Culpa in omittendo (oaktsamhet genom underlåtenhet)

I civilrätten har en part ansvar inte bara när man agerar skadligt, utan även när man inte agerar där man borde.

Exempel: En fastighetsägare som ser att ett barn faller i en brunn på gården han ansvarar för, men inte ingriper, kan bli skadeståndsansvarig.

Analogt: En polis som upprepade gånger fått höra att ”B kommer att slå tillbaka om A inte stoppas”, men ändå inte ingriper – kan i moralisk och rättslig mening bära ansvar för hela kedjan av händelser.

4. Europeiska Människorättsdomstolen (EMD): skyldighet att skydda

Staten (inkl. dess myndigheter och tjänstemän) har positiva skyldigheter enligt Europakonventionen, särskilt:

- Artikel 2 – Rätt till liv
- Artikel 3 – Förbud mot tortyr och omänsklig behandling

EMD-dom: *Opuz v. Turkey (2009)* – Turkiet fälldes för att ha inte skyddat en kvinna från en våldsam make, trots att hon gjort flera anmälningar. Hon slog sedan tillbaka. Staten ansågs ansvarig för både hennes och hans lidande.

5. Analogin: Konkludent anstiftan genom språklig legitimering

När politiker eller statstjänstemän använder språk som:

- ”X har rätt att försvara sig” trots övervåld
- ”B får skylla sig själv” trots att B är förtryckt

...kan det enligt folkrättsdoktrin tolkas som **legitimering av brott**, vilket liknar anstiftan eller uppvigling.

Sammanfattande tabell: Finns det rättslig grund för ansvar?

Situation	Rättslig grund för ansvar
Polis eller myndighet som inte ingriper trots kännedom	Brottsbalken 20 kap. (tjänstefel), BrB 23:6 (underlåtenhet), Europakonventionen (artiklar 2 och 3), EMD-praxis
Staten som inte sätter press på angripare	ICJ-praxis (<i>Bosnia v. Serbia</i>), Folkmordskonventionen (artikel I), ILC:s artiklar om statsansvar
Språklig eller politisk legitimering av övervåld	Kan likställas med uppvigling eller anstiftan (BrB), samt brott mot folkrättsliga grundsatser, särskilt vid uppsåt

3.7 Slutplädering: Regeringens juridiska ansvar är ovedersägligt

Den samlade bevisningen visar klart och entydigt att Sveriges regering genom handling och underlåtenhet brutit mot bindande folkrättsliga och konstitutionella skyldigheter. Regeringens agerande uppfyller samtliga rekvisit för medverkan till folkrättsbrott enligt etablerad rättspraxis.

Sammanfattning av beviskedjan

1. Legitimering av olagligt våld

Genom konsekvent felaktig tillämpning av artikel 51 FN-stadga har regeringen rättsligt legitimerat Israels agerande som självförsvar trots klart fastställd ockupationsstatus (ICJ 2004, 2024).

2. Selektiv tillämpning av rättsnormer

Regeringen har tillämpat terrorist-begreppet asymmetriskt genom att:

- Systematiskt demonisera Hamas trots dess folkvalda status och accepterande av FN-resolution 242
- Underlåta att granska IDF:s dokumenterade brott (Hannibal-direktivet, samarbete med kriminella klaner)

3. Aktiv medverkan genom underlåtenhet

Tabell nedan sammanfattar centrala underlåtenheter som uppfyller rekvisiten för medhjälp enligt ILC:s artikel 16:

Tabell 1: Sveriges underlåtenheter och deras rättsliga konsekvenser	
Underlåten handling	Rättslig kvalifikation
Inget stöd till ICJ-processen	Underlåtenhet att förebygga folkmord (art. I Folkmordskonv.)
Fortsatt vapenexport	Medverkan till krigsförbrytelser (ILC art. 16)
Avsaknad av sanktioner	Brott mot neutralitetsplikt (Haagkonventionen)

Juridiska följdslut

Med stöd i dokumenterad bevisning och etablerad rättspraxis konstateras:

- Regeringen har **aktivt medverkat** till folkmord enligt artikel III(e) i folkmordskonventionen genom:
 - Diplomatskt stöd som underlättat fortsatt brottslig verksamhet
 - Språkbruk som skapat normativa ramar för acceptans av brott
- Regeringen har **brutit mot Regeringsformen** (1 kap. 10 §) genom:
 - Underlåtenhet att lojalt fullgöra folkrättsliga förpliktelser
 - Aktivt bidrag till urholkning av internationell rättsordning
- Regeringen har **uppfyllt rekvisiten** för underlåtenhet att avslöja brott (BrB 23:6) genom:
 - Kännedom om systematiska folkrättsbrott
 - Avsaknad av tillräckliga åtgärder trots handlingsmöjligheter

Krav på rättslig prövning

På grundval av ovanstående yrkas:

- Att **Konstitutionsutskottet** omedelbart inleder granskning av regeringens agerande ur statsrättsligt perspektiv

- Att **Justitieombudsmannen** granskar eventuella tjänstefel inom berörda departement
- Att **Utrikesdepartementet** omedelbart:
 - Upphör all militär samverkan med Israel
 - Ansluter sig till ICJ-processen mot Israel
 - Inför omfattande sanktioner
- Att **Högsta domstolen** prövar frågan om regeringens folkrättsliga ansvar enligt 13 kap. 3 § Regeringsformen

Denna slutplädering baseras på den samlade bevisningen i detta dokument och kräver omedelbar rättslig åtgärd.

4 Bevisning av folkmordsavsikt

4.1 Långvarig normalisering av folkmordsretorik

David Sheen³¹ vittnade år 2014 i den tyska förbundsdagen om hur folkmordsretorik, som länge existerat i det israeliska samhällets marginaler, efter omkring 2010 i allt högre grad började uttryckas öppet och ogenerat. Hets mot palestinier och andra icke-judar hade sedan tidigare förekommit inom både religiösa och akademiska kretsar, i rabbiners predikningar och tidningsartiklar – men ofta i kodifierad form eller utan offentlig erkänsla. Från 2010-talet började dessa budskap yttras utan förbehåll, inte längre som undantag eller skandaler, utan som en del av ett normaliserat offentligt samtal. Sheen beskrev inte enskilda beslutsfattares policy, utan en bred social atmosfär där allt fler samhällsaktörer – politiker, medier, religiösa ledare, akademiker och medborgare – tillsammans medverkar till att göra eliminatorisk retorik socialt acceptabel. Vad som tidigare hade varit fördolt, filtrerat eller ursäktat släpps nu fram i ljuset, och försvaras utan skam.

Ett centralt exempel är Ayelet Shaked, som inför valet 2015 postade ett inlägg på Facebook där hon kallade palestinska mödrar för dem som föder små ormaröch förklarade att de också var legitima mål i krig. Inlägget var inte ett hinder – det blev en språngbräda till hennes utnämning som justitieminister. Shaked's framgång visade enligt Sheen att folkmordsretorik inte bara tolereras, utan premieras politiskt.³²

På sociala medier postade tusentals israeler bilder på sig själva med texter som "Hämnas!", "Döda araber!", eller "Hat mot araber är inte rasism – det är värderingar". Många använde sina riktiga namn, sina egna Facebook-profiler – utan skam, utan fruktan. Denna uppmaning till våld återkom också på israeliska granater, där soldater ritade meddelanden inför bombningarna av Gaza: För att Backstreet Boys-konserten ställdes in", eller i kodspråk: "Utplåna Amalek". Just referensen till Ämalek"är, enligt Sheen, ett religiöst kodord för folkmord – en teologisk uppmaning att förrinta män, kvinnor, barn och boskap i enlighet med Gamla testamentets beskrivning av fiender till det israelitiska folket.

I israeliska medier kunde man samtidigt läsa opinionstexter med rubriker som *Åhen Genocide is Permissible* – ett inlägg som publicerades i *Times of Israel*, men togs bort efter internationellt ramaskri. Dock publicerades samma dag en annan artikel med samma budskap, men uttryckt i kodspråk, och den fick ligga kvar. Det är, enligt Sheen, just i övergången från explicit till kodad folkmordsretorik som staten söker försvara det ohållbara – att folkrätten negligeras till förmån för ett offentligt samtal där utplåning av en civilbefolkning tillåts bli politiskt legitimt.

Några artiklar om israeliska socialmedia poster som speglar det folkliga sentimentet för mer än 10 år sedan:

- *Palestinian woman attacked – Israeli police officer Ariel Shapiro posts on Facebook: "It's a shame that the Arab whore didn't die"*³³
- *"Castrate them!" "Burn them!" "Bullet in the head!": Facebook Israelis react to photo of Palestinian kids*³⁴
- *"May all Arabs die!" Israelis Express Joy at Facebook over Palestinian Deaths*³⁵
- *Bombing of Gaza children gives me "orgasm": Israelis celebrate slaughter on Facebook*³⁶
- *Former Israeli soldier describes how IDF troops do not view Palestinians as 'human beings'*³⁷

- *Israeli Professor Calls for Palestinian Genocide*³⁸
- *Yosef: Gentiles exist only to serve Jews*³⁹
- *Rabbi Ginsburg: "If a Jew needs a liver, can he take the liver from an innocent non-Jew to save him?"*⁴⁰
- *Reprint of Yochanan Gordon's "When Genocide is Permissible"*⁴¹
- *Israeli Minister Calls for "Civil Targeted Killings" of BDS Leaders*⁴²
- *Israeli officer: I was right to shoot 13-year-old child*⁴³
- *"You want to kill him but he's crying": More Israeli soldiers' confessions of crimes against children*⁴⁴
- *Snipers with children in their sights*⁴⁵
- *Israeli rabbi says killing civilians in Gaza is allowed*⁴⁶
- *Choose a kid at random, "aim at his body": Israeli soldiers confess their violence*⁴⁷
- *CNN camera catches Israeli soldier who fired at, killed Palestinian teen*⁴⁸
- <https://electronicintifada.net/blogs/ali-abunimah/cnn-camera-catches-israeli-soldier-who-fired-killed-palestinian-teen>⁴⁹

Under Israels tidigare invasioner av Gaza, särskilt 2009 och 2014, har israeliska trupper enligt vittnesmål från den israeliska veteranorganisationen Breaking the Silence fått explicita order att skjuta civila.⁵⁰⁵¹ En rad äldre artiklar om dödade barn i Gaza vittnar om att sådana handlingar har förekommit i decennier – utan rättsliga konsekvenser. Särskilt belysande är den amerikanske journalisten Chris Hedges text "Why Israel Lies", där han som ögonvittne beskriver följande:

"I saw small boys baited and killed by Israeli soldiers in the Gaza refugee camp of Khan Younis. The soldiers swore at the boys in Arabic over the loudspeakers of their armored jeep. The boys, about 10 years old, then threw stones at an Israeli vehicle and the soldiers opened fire, killing some, wounding others. I was present more than once as Israeli troops drew out and shot Palestinian children in this way. Such incidents, in the Israeli lexicon, become children caught in crossfire."

- *2005: Not guilty. The Israeli captain who emptied his rifle into a Palestinian school-girl*⁵²
- *2004: Girl's life ended by Israeli bullets*⁵³
- *2005: Snipers with children in their sights - Palestinian civilians have been killed by the army with impunity*⁵⁴
- *2004: Girl shot in UNRWA school dies*⁵⁵
- *2013: One Palestinian child has been killed by Israel every 3 days for the past 13 years*⁵⁶

- 2014: *Children killed by Israeli soldiers “hiding” near schools, says Human Rights Watch*⁵⁷
- 2018: *Snipers ordered to shoot children, Israeli general confirms*⁵⁸
- 2018: *Israel lies that boy shot in head “fell off bike”*⁵⁹

“**There are no uninvolved civilians**” har sedan dess etablerats som ett normativt uttryck i det israeliska civilsamhället och återfinns i uttalanden från både militära befälhavare och politiska företrädare. Genom att förneka existensen av oskyldiga palestinska civila ges varje form av våld ett rättfärdigande ramverk.

Begreppet “*The world’s first livestreamed genocide*” har myntats av människorättsorganisationer och folkmordsforskare för att beskriva den samtida brutaliteten och transparensen i Israels angrepp. Trots detta har den svenska regeringen accepterat varje israelisk bortförklaring om att man enbart riktar sig mot ” Hamas ” – och därigenom godtagit en folkrättsvidrig doktrin där hela civilbefolkningen utpekas som legitim måltavla.

Utrikesdepartementet har i svar till svenska medborgare förklarat att det inte ankommer på regeringen att ta ställning till huruvida Israel begår folkmord, utan att sådana bedömningar måste invänta slutsatser från ICJ och ICC (Svar från ud.mena.brevsvar@gov.se):

Kraven på respekt för folkrätten inklusive den internationella humanitära rätten har varit – och fortsätter att vara – ett av regeringens nyckelbudskap. Dessa budskap framförs i våra egna kontakter med Israel och vi gör det tillsammans med andra EU-länder och likasinnade. Ibland sker det offentligt och ibland på annat sätt. Hur regler respekteras och om krigsförbrytelser begåtts måste bedömas från fall till fall utifrån den internationella humanitära rätten. Det är inte regeringens roll att göra sådana bedömningar. För regeringen är det centralt att eventuellt överträdelser av den internationella humanitära rätten och möjliga krigsförbrytelser utreds och att ansvarsutkrävande säkerställs. Både ICC och ICJ har pågående utredningar om situationen i Palestina. Hittills har de kommit fram till att Israel måstes göra mer för att skydda den civila befolkningen. Det är något regeringen också har framfört till Israel.

Utrikesdepartementets linje är att det inte är regeringens roll att ta ställning till huruvida Israel begår folkmord, utan att sådana bedömningar ska överlämnas till internationella domstolar. Men om detta vore regeringens övergripande princip, skulle Sverige exempelvis ha tvingats förhålla sig neutralt till Rysslands invasion av Ukraina – i väntan på en formell dom från ICJ. Det gjorde man inte. Redan efter några dagar fördömde Sverige invasionen som ett brott mot FN-stadgan och internationell rätt.

Samma mönster gäller andra folkrättsöverträdelser. Sverige tog tydligt ställning mot USA:s invasion av Irak 2003. Man fördömde apartheidregimen i Sydafrika långt innan internationella domstolar hade fällt bindande utslag. Regeringen har också kritiserat förtryck i Syrien, Iran, Belarus och Kina, utan att hänvisa till att man måste “vänta på ICC”.

Det visar att Sverige mycket väl kan – och faktiskt redan gör – folkrättsliga och moraliska bedömningar i realtid. Men när det gäller Israel gör man plötsligt avkall på denna förmåga, som om det skulle krävas en internationell prästvigning för att skilja rätt från fel.

“Det är inte regeringens roll att göra sådana bedömningar” - Att gömma sig bakom framtida domstolsprövningar är inget juridiskt ställningstagande – det är ett moraliskt abdikerande. Och det sker i strid med Sveriges skyldigheter enligt folkmordskonventionen, som inte bara kräver straff, utan uttryckligen kräver att stater *förhindrar* folkmord innan det sker.

En återkommande ursäkt för att undvika att benämna det som sker i Gaza som folkmord är påståendet att detta vore en särskilt svårbedömd brottsrubricering – som om dess juridiska status vore mer oklar än andra internationella förbrytelser. Denna hållning är vilseledande.

Folkmord är ett tydligt definierat brott i internationell rätt. Den rättsliga svårigheten ligger inte i att förstå vad folkmord *är*, utan i att bevisa gärningsmannens *avsikt att förint*a en folkgrupp i sin helhet eller delvis – den så kallade *dolus specialis*.

Artikel II i FN:s konvention om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (1948):

*“I denna konvention avses med folkmord någon av följande gärningar, begångna i avsikt att förint*a, helt eller delvis, en nationell, etnisk, raslig eller religiös grupp som sådan.”⁶⁰

Att bevisa denna särskilda avsikt – *dolus specialis* – är i regel en av de mest utmanande delarna i ett folkmordsfall. Förövarna är sällan benägna att uttrycka sina intentioner öppet; istället förnekar de vanligtvis att någon sådan avsikt alls föreligger.

I Israels fall gäller dock det omvända. Här har intentionen inte dolts – tvärtom har den uttryckts öppet, upprepat och från högsta ort.

4.2 Minst ett decennium av föregående uppvigling till folkmord

Den israeliske

4.3 Internationella domstolen bekräftar folkmordsrisken

Just detta låg till grund för Sydafrikas stämning av Israel inför Internationella domstolen (ICJ) i Haag. I sitt beslut den 26 januari 2024 fann domstolens majoritet att det föreligger en *“plausible risk”* för folkmord i Gaza och ålade Israel att omedelbart vidta åtgärder för att förhindra att brottet fullbordas.⁶¹

Domstolen uttryckte särskilt oro över officiella israeliska uttalanden som uppmanade till att *“utrota”* Gazas invånare, samt över militära åtgärder som tydligt antyder att sådana uttalanden inte är retorik utan strategi.

Detta rättsliga ställningstagande har därefter förstärkts av nya bevis och rapporter från FN-organ och människorättsorganisationer, vilka bekräftar att den israeliska offensen fortsatt i strid med ICJ:s interimistiska föreläggande.

4.4 Israels rättsstat ignorerar systematisk uppvigling till folkmord

Parallellt med den internationella kritik som riktats mot Israels politiska ledarskap, har även prominenta israeliska samhällsaktörer larmat om en inhemsk rättslig kollaps.

Den 3 januari 2024 publicerade *The Guardian* ett öppet brev, undertecknat av flera av Israels mest respekterade akademiker, tidigare diplomater, journalister och parlamentariker. De anklagar landets justitieväsende för att ignorera vad de kallar en *“utbredd och flagrant”* uppvigling till folkmord och etnisk rensning, särskilt riktad mot Gazas civilbefolkning.⁶²

I brevet konstateras att:

“För första gången vi kan minnas har explicita uppmaningar att begå ohyggliga brott mot miljontals civila blivit en legitim och regelbunden del av det israeliska offentliga samtalet. Idag är sådana uttalanden vardagsmat i Israel.”

Under juridisk representation av människorättsadvokaten Michael Sfard listar de 11 sidor av uttalanden från regeringsmedlemmar, Knesset-ledamöter, journalister, militära befäl, opinionsbildare och kändisar – alltifrån krav på användning av kärnvapen till bibelbaserade anspelningar om att utplåna Gazas befolkning såsom “Amalek”.

Brevet konstaterar att myndigheterna inte agerat mot dessa brott, samtidigt som de drivit hundratals utredningar mot arabiska medborgare i Israel för tal som tolkats som stöd till Hamas – ofta från anonyma konton med begränsad räckvidd.

Sfard uttrycker särskild oro för att denna retorik har spridits från marginalerna till mitten av samhället:

“Jag kunde aldrig föreställa mig att jag skulle behöva skriva ett sådant brev. Denna typ av språk har lämnat ytterkanterna och blivit mainstream i en utsträckning som är ofattbar.”

Brevet sändes *innan* Sydafrika lämnade in sin stämning till Internationella domstolen, men innehåller citat och exempel som sedermera införlivats i den sydafrikanska argumentationen om “incitement to genocide”.

“Detta är precis den jordmån där omoraliska monster växer – och växer.”, avslutar signatärerna.

4.5 Israelisk jurist lämnar in ICC-ärende om uppvigling till folkmord

Den 10 december 2024 lämnade den fransk-israeliske juristen Omer Shatz in en formell anmälan till Internationella brottmålsdomstolen (ICC) i Haag, med krav på att åtta högt uppsatta israeliska politiker, militärer och opinionsbildare ska åtalas för uppvigling till folkmord (*incitement to genocide*).⁶³

Anmälan riktar sig bland annat mot premiärminister Benjamin Netanyahu, försvarsminister Yoav Gallant, president Isaac Herzog samt journalisten Zvi Yehezkeeli. Den åberopar just den punkt där Internationella domstolen (ICJ) i januari 2024 konstaterade att Israel har en folkrättslig skyldighet att förhindra och bestraffa offentlig uppmaning till folkmord i Gaza.

Trots detta har den israeliska regeringens juridiska rådgivare meddelat Högsta domstolen i Israel att inga brottsutredningar kommer att inledas – i direkt trots mot ICJ:s föreläggande.

Juristens inlagor argumenterar därför att ICC är skyldig att agera i statens ställe. Enligt anmälan uppfyller ICJ:s bevisstandard om plausible risksamtidigt ICC:s tröskelvärde för arrestering: *reasonable grounds to believe*”.

De misstänkta namnges enligt följande:

- Benjamin Netanyahu, premiärminister
- Yoav Gallant, tidigare försvarsminister
- Isaac Herzog, president
- Bezalel Smotrich, finansminister
- Itamar Ben-Gvir, säkerhetsminister
- Israel Katz, försvarsminister

- Giora Eiland, f.d. generalmajor
- Zvi Yehezkeli, journalist

Dokumentet understryker att brottet uppvigling till folkmord är självständigt enligt Romstadgan och inte kräver att ett faktiskt folkmord fullbordats.

Bilaga: Den fullständiga stämningsansökan finns att läsa i originalversion här: <https://www.statewatch.org/media/4123/icc-communication-gaza-incitement-genocide-dec-2024.pdf>

4.6 “A textbook case of genocide”

Just för att Israels intentioner inte bara är dokumenterade utan uttryckta offentligt – och från högsta politiska och militära nivå – fastslår den israelisk-amerikanske folkmordsforskaren Raz Segal att fallet Gaza utgör ett *textbook case of genocide*, det vill säga ett skolboksexempel på folkmord.

“This is a textbook case of genocide. [...] Israel’s intent to commit genocide is not hidden. It’s completely out in the open, declared by high-level officials, ministers, the president, and military leaders.”

64

Detta är inte ett isolerat utlåtande från en enskild akademiker – det vilar på en bred och växande internationell forskarkonsensus.

4.7 Konsensus råder därför bland folkmordsexperter världen över

Konsensus råder därför bland folkmordsexperter världen över, inklusive israeliska som tidigare motsatt sig detta.⁶⁵

Enligt en granskning från den nederländska dagstidningen *NRC* råder idag närmast total enighet bland världens ledande folkmordsexperter om att Israels agerande i Gaza utgör folkmord. NRC:s undersökning bygger på intervjuer med sju framstående forskare från sex olika länder och kompletteras med en genomgång av den senaste forskningen inom området.

Israels folkmordsforskare Raz Segal, verksam vid Stockton University i USA, uttalar sig utan förbehåll:

“Can I name someone whose work I respect who does not think it is genocide? No, there is no counterargument that takes into account all the evidence,” Israeli researcher Raz Segal told NRC.

Segals uttalande är centralt: det handlar inte bara om hans egen ståndpunkt, utan om frånvaron av kvalificerad, evidensbaserad opposition inom det akademiska fältet.

Denna uppfattning bekräftas av professor Ugur Umit Ungor, verksam vid Amsterdams universitet och NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies:

“While there are certainly researchers who say it is not genocide, I don’t know them,” said Professor Ugur Umit Ungor.

Ungor framhåller alltså inte bara konsensus bland kollegor, utan att han personligen inte känner till en enda sakkunnig inom fältet som motsätter sig bedömningen.

För att styrka detta empiriskt genomförde NRC en genomgång av 25 vetenskapliga artiklar publicerade i den ledande tidskriften *Journal of Genocide Research*. Resultatet är tydligt:

“All eight academics from the field of genocide studies see genocide or at least genocidal violence in Gaza.”

Detta är anmärkningsvärt i ett akademiskt fält som annars präglas av metodologisk försiktighet och där det ofta finns olika tolkningsmodeller. NRC:s artikel sammanfattar:

“Contrary to public opinion, leading genocide researchers are surprisingly unanimous: the Benjamin Netanyahu government, they say, is in that process – according to the majority, even in its final stages. That is why most researchers no longer speak only of ‘genocidal violence’, but of ‘genocide’.”

Särskilt intressant är att även forskare som tidigare varit skeptiska till folkmordsbegreppet i detta sammanhang nu ändrat uppfattning. Ett exempel är Shmuel Lederman från Open University of Israel:

“Lederman initially opposed the use of the genocide label. However, following Prime Minister Benjamin Netanyahu’s dismissal of the ICJ’s ruling, the continued closure of land crossings to Gaza and a letter by 99 US health workers stating that the death toll in Gaza exceeded 100,000, he was convinced that Israel’s actions do in fact constitute genocide.”

Det faktum att till och med tidigare kritiker har ändrat ståndpunkt understryker allvaret i utvecklingen – när de juridiska och humanitära indikatorerna blivit för starka för att ignoreras.

Slutligen bör ett särskilt fokus riktas mot Melanie O’Brien, ordförande för *International Association of Genocide Scholars*. Det är inte bara hennes bedömning som är intressant, utan även hennes institutionella roll. Forskare i sådana ledarpositioner tillskrivs vanligen särskild integritet, metodologisk skärpa och fältets förtroende:

“Melanie O’Brien, president of the International Association of Genocide Scholars, told NRC that Israel’s deliberate denial of food, water, shelter and sanitation was the key factor in her determination that the military campaign was a genocide.”

O’Brien lyfter här fram att även utan direkt dödande kan förstörelsen av livets nödvändiga förutsättningar – såsom vatten, föda, skydd och sanitet – utgöra folkmord i folkrättslig mening. Det handlar om att skapa levnadsförhållanden som syftar till att fysiskt förinta en grupp, helt eller delvis.

Sammanfattningsvis visar detta avsnitt att det inte längre råder någon meningsfull akademisk oenighet om huruvida Israels agerande i Gaza utgör folkmord. De mest framstående experterna i världen, inklusive israeliska forskare och ledande företrädare för internationella sammanslutningar, är överens om att kriterierna för folkmord enligt FN:s konvention är uppfyllda.

Men folkrättens ansvarsfördelning stannar inte vid beslutsfattare, soldater eller domstolens expertutlåtanden. Enligt folkrätten kan även stater hållas ansvariga för ett folkmord när det visar sig att hela samhällen – inte bara en ledning – aktivt eller passivt bär, sprider eller legitimerar tanken att en skyddad grupp ska förintas.

Det är därför folkrättsligt avgörande att undersöka vad det israeliska folket anser. **Om föreställningen om palestiniernas eliminering har förvandlats från marginell avvikelse till majoritetsuppfattning, medför det en förskjutning i folkrättens tillämpning från individuell till strukturell skuld.** Det implicerar inte att varje individ bär juridiskt ansvar – men att statens samhälleliga infrastruktur genomsyras av stöd för utplåningstanken.

Mot bakgrund av detta blir nästa fråga oundviklig: Har folkmordsideologin förankrats i samhället i stort? Om tanken på palestiniernas utplåning inte längre möter motstånd, utan snarare betraktas som legitim eller nödvändig, implicerar det en samhällsdiskurs som i sig bär folkmordsretorik – något som måste återspeglas i gallupundersökningar.

Det är i detta sammanhang vi nu vänder oss till de mest aktuella opinionsundersökningarna.

4.8 Opinionsundersökningar visar utbrett stöd för eliminatorisk politik mot palestinier

Folkrättens förbud mot folkmord gäller inte enbart dem som bär vapen eller ger order. En stat kan hållas ansvarig när dess samhälle utvecklar en bred acceptans – eller till och med entusiasm – för systematiskt våld mot en skyddad grupp. Det är därför av avgörande betydelse att granska de samhälleliga attityderna. Om det visar sig att idén om palestiniernas utplåning inte längre är en marginalföreteelse, utan snarare en brett omfattad samhällsåsikt, förändras den folkrättsliga bedömningen i grunden.

Den israeliske journalisten Jonathan Ofir rapporterar i *Mondoweiss* att eliminatoriskt tänkande – det vill säga uppfattningen att palestinier bör utplånas – inte längre är en ”fringe opinion”, utan i dag delas av en majoritet av Israels judiska befolkning.⁶⁶

Bakgrunden är en opinionsundersökning genomförd vid Penn State University, där 65% av judiska israeler instämmer i att det finns en samtida inkarnation av det bibliska folket Amalek – den grupp som enligt Gamla testamentet skulle utplånas ”till sista barnet och sista oxen”.

“One of the poll’s results shows that 65% of Jewish Israelis agree that a present-day incarnation of the ‘Amalek’ exists.”

Av dem som instämmer i detta menar 93% att det även gäller dagens palestinier. Detta innebär att en absolut majoritet stöder förintande åtgärder i religiöst motiverad bemärkelse.

“93% of those who believe in that ‘reincarnation’ of the Amalek also answer that ‘eradicating its memory’ also applies to Palestinians today.”

Men stödet sträcker sig bortom religiösa referensramar. På frågan om huruvida Israels armé bör agera såsom israeliterna gjorde vid intagandet av Jeriko – där alla invånare dödades – svarade 47% jakande. Än mer alarmerande är att 82% stödjer tvångsfördrivning av hela Gazas befolkning, och 56% vill även fördriva palestinska medborgare inom Israel.

Detta är inte enbart stöd för etnisk rensning – det är ett uttryck för etablerad beredskap för folkmord.

Ofir noterar att detta tankegods inte är begränsat till ultraortodoxa eller högerextrema grupper. Tvärtom är stödet mycket utbrett även bland sekulära judar:

“On the question of forced expulsion from the Gaza Strip, the percentage among seculars is 70%. Among ‘traditional,’ it’s 91%, and among the ‘religious’ ultra-orthodox, or Haredim, a whopping 97%.”

Särskilt oroande är att yngre judiska israeler uppvisar de mest folkmordstoleranta attityderna. Endast 9% av israeler under 40 år förkastar idéerna om utplåning eller tvångsfördrivning av palestinier. Det är just denna åldersgrupp som också utgör ryggraden i det israeliska militärapparatet.

“Jewish Israelis under 40 are more genocidal. Only 9% of those under 40 rejected the ideas of expulsion and extermination presented to them.”

Med andra ord: i den demografiska grupp som idag bär vapen i Gaza, instämmer 91% i idén att palestinierna bör utplånas.

Sammanfattningsvis visar dessa data att folkmordsideologin inte är isolerad till ledarskiktet – den delas av det israeliska samhället i stort. Den har stöd från både sekulära och religiösa grupper, och frodas bland unga. Detta implicerar inte att varje individ aktivt förespråkar folkmord, men det demonstrerar att de sociala, politiska och militära förutsättningarna för ett folkmord är uppfyllda. Det rör sig inte längre om en extrem minoritet – det är en dominerande samhällshållning.

4.9 Exempel på offentlig uppvigling till folkmord enligt folkmordskonventionen från civila och politiska företrädare

Som komplettering till de kvantitativa opinionsundersökningarna finns ett växande antal videoklipp och dokumenterade uttalanden, där israeler – både privatpersoner och folkvalda företrädare – uttrycker stöd för utplåning av Gaza eller hela det palestinska folket.

Dessa uttalanden är inte avgörande för att fastställa statsansvar i sig, men de utgör **empiriskt stöd** för att eliminatoriskt tänkande genomsyrar såväl civil som politisk diskurs. De visar på en folklig och institutionell acceptans av extrema åtgärder, vilket förstärker bedömningen att Israel som stat befinner sig i ett strukturellt folkrättsbrott⁶⁷.

Exempel (videoklipp och källor):

- **100 israeliska läkare kräver att Gazas sjukhus bombas:** I ett öppet brev – publicerat i israeliska medier – uppmanar cirka 100 läkare och professorer det israeliska försvaret att *förinta terroristnästen och Hamas-högkvarter i Gazas sjukhus*. Brevet beskriver sjukhusen som legitima mål och förklarar att civila som befinner sig där inte har något skydd, eftersom de valt att omvandla sjukhus till terrorbo-städer".⁶⁸
- **Ung kvinna i grupp som blockerar hjälpsändningar till Gaza:** *Åhen there is a war it doesn't matter who your enemy is, you need to destroy their offspring to prevent them from creating more offspring.* — Uttalat i samband med en organiserad blockad där demonstranter hindrade lastbilar med förnödenheter från att nå Gaza.⁶⁹

- **Revital TallyGotliv, Knessetledamot (Likud):** *Doomsday weapon! [...] Crushing and flattening Gaza... without mercy!* — Krävde kärnvapen användning mot Gaza. ⁷⁰
- **Israelisk kvinna i Rumble-intervju:** *The only innocent people that are in Gaza now are the 229 hostages... Once they go back to Israel, we will bomb Shifa Hospital... and kill them all.* — Uttalat inför sonens avfärd till Gaza. ⁷¹
- **Reshit Guela – ung kvinna i intervju med Sky News:** *Åe should kill them, every last one of them.* — Uttalande från en ung israelisk kvinna, dotter till en soldat som tjänstgjort i Gaza. Citatet fälldes under en Sky News-intervju i samband med en konferens om bosättning av Gaza, där hon även hänvisade till Toran och soldaters offer som skäl att "fullfölja vad de startat". Intervjun sändes i oktober 2024. ⁷²
- **Premiärminister Benjamin Netanyahu:** *"You must remember what Amalek has done to you, says our Holy Bible, and we are acting accordingly."* — Referens till 1 Samuelsboken 15:3, där Gud befäller folkmord. ⁷³
- **Moshe Feiglin, f.d. Knessetledamot:** *This is not about Hamas. This is a biblical moment – flatten Gaza entirely.* — Krävde fullständig utplåning av Gaza. ⁷⁴
- **Giora Eiland, f.d. nationell säkerhetsrådgivare:** I en artikel i *Yedioth Ahronoth* föreslår Eiland att civilbefolkningen i Gaza ska tvingas på flykt genom att Gaza görs obeboeligt. Han skriver: *"Gaza should be smaller – the only way to shorten the war is by creating a humanitarian crisis that will make residents flee."* Han menar att Israel inte har något ansvar för befolkningens välfärd, föreslår att inga matleveranser släpps in, och avslutar: *"The State of Israel must not supply Gaza with one watt of electricity, one drop of water or one liter of fuel."* Uttalandet, som innebär kollektiv bestraffning och tvångsfördrivning, har citerats av flera människorättsorganisationer som exempel på krigsbrottsligt uppviglande. ⁷⁵
- **Demonstrant i New York:** *Åe got to wipe them off... flatten them like a parking lot.* — Offentligt uttryckt i intervju. ⁷⁶
- **Lilia Sandler (sjuksköterska, DC):** *"I love it! I don't think they're dying enough. Death to Gaza!"* — Filmas när hon river ner fredsbudskap. ⁷⁷
- **President Isaac Herzog:** *"It's not true this rhetoric about civilians not aware..."* — Avvisar idén om civila som oskyldiga. ⁷⁸

Systematisk dokumentation – 107 fall: Abu Bakr Hussain har sammanställt 107 fall av uppvigling till folkmord:

- Del 1: <https://x.com/KintsugiMuslim/status/1723144789292371971>
- Del 2: <https://x.com/KintsugiMuslim/status/1723145632594952606>
- Samlad version: <https://x.com/KintsugiMuslim/status/1723145848895230432>

- **Florida-politiker:** *All of them.* — Svarade på fråga om hur många fler palestinier som bör dödas. ⁷⁹

- **Tzipi Hotovely, Israels ambassadör i Storbritannien:** *"I have zero empathy... they committed the crime of attacking Israel."* — Förnekade oskyldiga civila i Gaza.⁸⁰
- **Demonstration i New York:** Citat från flera deltagare:
"Kill all Palestinians. Not one left."
"Aipe them flat off the map."
"I'm not stopping until all Arabs are wiped out."
⁸¹
- **Avi Dichter, jordbruksminister:** *"We are now rolling out the Gaza Nakba."* — Bekräftade ny fördrivningskampanj.⁸²
- **Demonstration med barn:** Barn och vuxna ropar *"En bra arab är en död arab"* — uttryck för folkmordsnormer i barnuppfostran.⁸³
- **Advokat Nauri Nilli:** *"There are no innocent civilians in Gaza. Not even the children."* — I israelisk TV.⁸⁴
- **Ezra Yachin, 95 år, IDF-reservist:** *"Erase them, their families, mothers and children."* — Uttalande till soldater inför offensiv.⁸⁵
- **Kanal 14: Patriotprogram med folkmordshets som underhållning.** I det israeliska tv-programmet "Patrioten" på Kanal 14 tävlar deltagare i att uttrycka mest extrema åsikter om vad som bör hända med Gazas befolkning. Programmet präglas av "rörande enighet" om eliminatoriska åtgärder. I ett klipp utropas: *"Skjut civila! Självklart!!"*, vilket mottas med skratt och applåder.⁸⁶
- **Kanal 13: Debatt om spädbarns oskuld.** I ett inslag från mars 2025 diskuterade programledare Eyal Berkovic och Moriah Asraf med f.d. försvarsminister Moshe Ya'alon huruvida även nyfödda barn i Gaza bör betraktas som legitima mål. Berkovic argumenterade: *"Det finns inga oskyldiga i Gaza. Alla är terrorister."* Ya'alon varnade för att denna inställning legitimerar folkmord. Debatten speglar hur eliminatoriskt tänkande institutionaliserats i israelisk massmedia.⁸⁷
- **Bezalel Smotrich:** Israels finansminister förklarade i ett uttalande att kriget mot Gaza inte ska avslutas "förrän Amalek är fullständigt utrotat", en teologisk kod som i sammanhanget tolkas som en uppmaning till total förintelse av palestinier. Liknande språk har använts av premiärminister Netanyahu och andra regeringsmedlemmar.⁸⁸
- **Knesset-ledamot försvarar tortyr och sexuellt våld:** I en debatt i Knesset svarar Hanoch Milwidsky (Likud) *"Yes! If he is a Nukhba everything is legitimate to do him!"* på en fråga från MK Ahmad Tibi (TA'AL) om det är legitimt att föra in ett föremål i en palestinsk fånges ändtarm. Uttalandet gjordes i kontexten av en revolt vid det ökända fångslägrat Sde Teiman, där soldater vägrade låta kollegor gripas för grova övergrepp mot en palestinsk fånge. Händelsen ledde till att högerpolitiker och reservister samlades för att stoppa gripandena, och Milwidsky svarade med att utlysa en röststrejk i protest mot rättsprocessen.⁸⁹

- **Hög rabbin välsignar gruppvåldtäkt av palestinsk fånge:** Meir Mazuz, en av Israels mest inflytelserika rabbiner och nära allierad till Netanyahu och hans regering, kommenterade gruppvåldtäkt av en palestinsk fånge med orden: *"You beat the enemy, so what? It's all good... Don't we have the right to do it?... In any other country, they'd get medals... Don't fear the goyim."* Uttalandet följde efter att soldater misstänkta för våldtäkt välsignats offentligt, och sammanföll med våldssamma protester mot gripanden vid lägret Sde Teiman. Uttalandet illustrerar hur även extrema övergrepp försvaras inom vissa religiösa kretsar i Israel.⁹⁰
- **Barnkör i Israel sjunger om total utplåning:** I en video uppladdad av Israels statliga TV-bolag *Kan*, sjunger israeliska barn en så kallad vänskapssång med textrader som: *"Inom ett år kommer vi att utplåna alla, och sedan återvänder vi för att plöja våra fält."* Videon togs senare bort efter massiv kritik, men arkiverades. Sången skrevs av Ofer Rosenbaum, en PR-expert känd för att förespråka etnisk rensning, och används för att stärka stödet för kriget mot Gaza. Barnens "änglalika röster" kombineras här med explicit folkmordsretorik, något som enligt internationell rätt kan utgöra ett brott i sig.⁹¹
- **Ministern dansar till barnens utplåning:** I en video från en offentlig manifestation ses ungdomar jubla, dansa och sjunga ramsan: *Gaza is a graveyard, Gaza is a graveyard. There is no school in Gaza, because there are no children left in Gaza."* Israels säkerhetsminister Itamar Ben Gvir deltar.⁹²
- **"There are no innocent Palestinians":** Den amerikanske radioprofilen Mark Levine, en neokonservativ opinionsbildare med judisk trosbekännelse, skrev på X (tidigare Twitter): *"There are no 'innocent Palestinians'."* Uttalandet gjordes i samband med pågående bombningar i Gaza och tusentals döda barn. Uttalandet väckte starka reaktioner och jämförelser med hur omvärlden skulle reagera om någon uttryckt sig på liknande sätt om judar efter ett massmord. Sådan generaliserande retorik kan utgöra en del av en folkmordsnormaliserande diskurs.⁹³
- **Viceborgmästare: "Begrav dem levande"** — Jerusalems viceborgmästare Aryeh Yitzhak King föreslog i ett inlägg på X (senare raderat) att palestinska civila fångar i Gaza borde begravas levande: *"Om det vore upp till mig, skulle jag ha skickat D-9-bulldozrar och låtit täcka dessa hundratals myror medan de fortfarande levde."* King kallade palestinerna för "subhumans" och anspelade, likt Netanyahu, på Amalek – en biblisk fiende vars fullständiga utplåning beordras i Första Samuelsboken 15:3. Uttalandet har väckt omfattande kritik som ett explicit folkmordsuttalande från en högt uppsatt politiker med administrativt ansvar över både västra och ockuperade östra Jerusalem.⁹⁴
- **Journalist deltar i beskjutning av Gaza.** — Rotem Achihun, en reporter för israelisk statlig TV, filmades medan hon aktivt deltog i artilleribeskjutning av Gaza. På kameran ses hon skriva "Hälsningar till Gazaborna" på granater som sedan avfyras. Hon kommenterar: *"Jag känner för att göra något ont mot dem."* Händelsen följer på att en radiovärd i Israel 103 FM öppet erkänt sitt deltagande i dödandet av palestinier samtidigt som han rapporterar om det.⁹⁵
- **F.d. Knessetledamot: Förinta hela Gaza.** — Advokat och tidigare parlamentsledamot Danny Neuman uttryckte i israelisk TV att hela Gaza bör förintast", att

området ska jämnas med marken och dess damm rensas bort". Han kallade samtliga invånare för terrorister och föreslog att ett nytt, säkert område för Israel borde byggas i deras ställe. Uttalandet har väckt oro över de verkliga syftena med kriget i Gaza.⁹⁶

- **Rabbin och professor Dov Fischer: Gazas civila är inte oskyldiga.** — I en krönika publicerad på Israel National News förnekar Rabbi Prof. Dov Fischer, juridikprofessor och ledande religiös företrädare, att någon i Gaza kan betraktas som civil eller oskyldig. Han hävdar att befolkningen röstade fram Hamas, aktivt stödjer attacker mot judar, och därmed har förverkat varje skydd. Artikeln uttrycker en total moraliskt-politisk diskvalificering av en hel civilbefolkning, vilket ger ideologiskt stöd till eliminatoriskt våld och utgör ett varnande exempel på hur akademiska och religiösa auktoriteter kan legitimera folkrättsbrott.⁹⁷
- **"America's genocide" – USA:s medansvar för folkmord.** Enligt en genomgång från World Socialist Web Site bidrar USA inte bara med vapen och finansiering, utan även med diplomatisk täckmantel och ideologiskt stöd till Israels militära offensiv i Gaza. Artikeln citerar bland annat israeliska politiker som uttryckt önskan att Gaza ska "se ut som Auschwitz" och som öppet förespråkar etnisk rensning. Samtidigt försvarar USA:s utrikesminister Blinken Israels agerande som självförsvar och avfärdar krav på eldupphör. Artikeln menar att folkmordet i Gaza inte bara är Israels krig, utan också ett amerikanskt krig, drivet av imperiella intressen och repressiv inrikespolitik.⁹⁸
- **"There are no civilians in Gaza" – demonisering av hela befolkningen.** I en opinionsartikel i den judiska nyhetstidningen JNS hävdar den israelisk-amerikanske kolumnisten Daniel Greenfield att Hamas inte är en avgränsad terroristgrupp utan en kulturell och familjebaserad struktur djupt rotad i Gazas samhälle. Han menar att civila hushåll gömmer gisslan och att klanbaserade nätverk fungerar som logistisk och moralisk infrastruktur för Hamas. Artikeln avfärdar begreppet "civil" i Gaza som irrelevant och föreslår att Israel bör definiera befolkningen utifrån lojalitet – som "fiender" eller "neutrala" – snarare än som stridande eller icke-stridande. Detta synsätt förkastar den internationella humanitärrettens grundläggande distinktioner och rättfärdigar därigenom kollektiv bestraffning.⁹⁹

4.10 Avslutande psykologisk bedömning

Vad som i början av denna analys framstod som politiska och militära övertramp från ett enskilt statsledarskap har i takt med materialets omfattning visat sig vara något mycket mer djuptgående. Det rör sig inte om isolerade uttryck för extremism, utan om en genomgripande samhällelig förskjutning i synen på en skyddad folkgrupp.

Ett växande antal individer med judisk identitet – inklusive politiker, journalister, akademiker och sjukvårdspersonal – uttrycker nu öppet stöd för eliminatoriska idéer. De säger det med sina riktiga namn, inför kamera, i nationell TV, i parlament, i tidningspalter och på sociala medier. Detta sker utan skam, utan fördömande från deras egna institutioner och ofta utan några rättsliga eller sociala konsekvenser.

Detta avslöjar att folkmordsretoriken inte längre behöver maskeras. Den är inte längre skamfylld eller socialt sanktionerad. Tvärtom – den framförs som en rimlig, rationell och i vissa fall religiöst föreskriven ståndpunkt.

Det är dessutom tydligt att denna ideologi:

- inte är bunden till Israel som geografisk plats,
- inte begränsas till militära eller teologiska kretsar,
- inte förutsätter låg utbildning eller social marginalisering – men vilar ofta på ideologiska villfarelser, såsom föreställningen om en bibliskt sanktionerad rätt till land eller existensen av en judisk ras i genetisk mening.

Tvärtom uttrycks uppmaningar till utrotning av välutbildade, resursstarka individer – med hög samhällsstatus – vilket visar att tankefiguren om palestiniernas obotliga ondska har internaliserats i breda samhällsskikt, oberoende av utbildningsnivå eller politisk gren.

Att sådana yttranden inte möts med institutionell bestraffning – som i fallet med senator Michelle Salzman i Florida – visar att tyst acceptans nu har blivit normen¹⁰⁰. Det är inte bara den som hatar som bär ansvar – det är också den som tiger.

I psykologiska termer handlar detta om moralisk desensibilisering och det Bandura kallat *“moral disengagement”* – där förstörelse inte längre ses som ett moraliskt problem utan som ett nödvändigt *“försvar”*. Begrepp som *“no ceasefire”* fungerar som kodspråk för fortsatt förintelse utan samvetsansvar.

Det är också ett exempel på hur hatideologier institutionaliseras – när samhällets struktur (politik, religion, media och utbildning) inte längre bara tolererar, utan bekräftar och sprider eliminatoriska normer. När folkmordsideologi blir *“förnuftig ståndpunkt”* är folkmord inte längre bara en risk. Det är en process.

Det är därför denna promemoria inte bör tolkas som en moralisk appell, utan som ett folkrättsligt underlag för handling. Sveriges skyldigheter enligt folkmordskonventionen omfattar inte bara straff – utan **förhindrande**. Och det finns ingenting mer preventivt än att känna igen när ett samhälle befinner sig mitt i en psykologisk och retorisk normalisering av det mest förbjudna brottet i mänsklighetens historia.

4.10.1 En tweet som sammanfattar den psykologiska strukturen

Den israeliske journalisten Gideon Levy har i flera sammanhang, bland annat i föreläsningen *The Zionist Tango*¹⁰¹, identifierat tre djupgående psykologiska föreställningar som bär upp den israeliska självbilden – men som, vilket denna analys visar, även förekommer globalt bland personer med stark judisk identitet oavsett geografisk hemvist eller religiös livsåskådning:

1. **Föreställningen om att vara ett utvalt folk** – vilket ger en upplevd rätt att omdefiniera internationell rätt och etik.
2. **Offerrollen som moralisk immunisering** – där även aggressivitet och dödande tolkas som defensiva handlingar.
3. **Avhumanisering av palestinier** – som beskrivs som fundamentalt onda, irrationella och ovärdiga skydd.

Ett tydligt exempel på hur dessa tre föreställningar samverkar finner vi i ett antal inlägg från den amerikanske barnläkaren Dr. Darren Klugman, verksam vid Johns Hopkins Hospital i Baltimore¹⁰². På sociala medier beskrev han palestinier som:

“barbaric,” “savage,” and “blood thirsty, morally depraved animals who want nothing short of every inch of Israel and all Jews dead.”

Han fortsatte med att förorda massfördrivning:

“There is lots of sand for Palestinians in Sinai which Israel gave to Egypt.”

Och avslutade med ett religiöst färgat godkännande av folkmord:

“G-d willing.”

Här ryms hela Gideon Levys modell:

- **Avhumaniseringen** är explicit i beskrivningen av palestinier som *“morally depraved animals”*, ett klassiskt retoriskt mönster i folkmordspropaganda där den andra parten fräntas mänskliga egenskaper. Det möjliggör handlingar som annars vore otänkbara.
- **Utvaldheten** manifesteras i idén att Gaza kan *“reclaimas”* som en legitim rätt, trots att området är befolkat av andra människor. Att tala om *“återtagande”* av Gaza är inte en neutral territoriell term – det bygger på en föreställning om gudagiven rätt, historisk oförrätt och kollektiv återlösning. Det är inte bara en politisk anspråksrätt, utan en psykologisk upplevelse av exklusiv moralisk prioritet. Världen är inte bara tyst – den ska helst förstå att detta undantag är berättigat.
- **Den religiösa legitimeringen** förstärks av uttrycket *“G-d willing”*, som inte bara fungerar som förstärkare, utan som moraliskt ankare: om Gud vill det, så kan det inte vara fel. Även om detta uttrycks i angliciserad, till synes lågintensiv form, är det en kodifiering av helgat våld.
- **Offerrollen** återfinns i den underliggande logiken: palestinerna är inte bara farliga – de vill ha *“every inch of Israel and all Jews dead”*. Det är alltså inte vi som angriper – vi försvarar vår existens. Det psykologiska syftet är att vända på rollerna: förövaren blir beskyddare, och offret blir det verkliga hotet.

Det är särskilt den andra pelaren i Levys modell – föreställningen om den exklusiva offerrollen – som förtjänar särskilt fokus. Levy framhåller att Israel är unikt i världshistorien: aldrig tidigare har en ockuperande makt lyckats etablera en självbild där den inte bara ser sig som ett offer bland andra, utan som det enda moraliskt relevanta offret. Inte bara i den pågående konflikten – utan i hela världen, genom hela historien. En sådan självbild lämnar inget utrymme för andras lidande att erkännas, än mindre att bemötas.

Detta synsätt är inte ett retoriskt knep utan en genuint internaliserad övertygelse. Det bygger på en djup historisk sedimentering där Förintelsen utgör inte bara ett trauma, utan ett absolut moraliskt paradig. Inget lidande i världen har varit större, renare eller mer oförskyllt än det judiska lidandet under andra världskriget – och eftersom detta brott utfördes av omvärlden mot *“Guds egendomsfolk”* kan ingen annan grupp i eftervärlden riktigt mäta sig med det judiska folkets sårbarhet.

Därför blir det, i detta psykologiska raster, möjligt att döda barn i Gaza samtidigt som man ser sig själv som ytterst sårbar. Offerrollen har här inte blivit mindre med statsmakt, kärnvapen eller territoriell kontroll – tvärtom. Den har institutionaliserats som nationell identitet.

I fallet med Dr. Klugman är detta tydligt. Hans beskrivning av palestinier som bestialiska fiender som vill döda alla judar är inte en rationell säkerhetsbedömning – det är en spegling av en existentiell självbild där varje avvikelse från judisk dominans tolkas som

hot om förintelse. För att det judiska folket ska existera tryggt, måste andra – i detta fall palestinierna – förnekas samma mänskliga status. Hans språkbruk är inte bara hatfyllt – det är psykologiskt ritualiserat, ett uttryck för att bekräfta vem som har rätt att finnas och vem som inte har det.

Det är därför Gideon Levy har rätt: så länge denna psykologiska struktur förblir intakt – utvaldhhet, exklusiv offeridentitet, avhumanisering – kommer inga materiella förändringar eller förhandlingar att kunna leda till verklig fred. Och som denna promemoria visar: strukturen har inte bara förblivit intakt, den har blivit globaliserad.

Det mest alarmerande är inte att en enskild individ uttrycker detta, utan att han:

- är högt utbildad och yrkesverksam som barnläkare vid ett av världens mest prestigefyllda sjukhus,
- gör uttalandena öppet, i sitt eget namn,
- inledningsvis inte möter någon bred offentlig fördömlse.

Detta visar att den psykologiska strukturen som Levy beskriver inte är beroende av israelisk nationalitet eller ortodox religiös tro. Den har blivit ett globalt, transnationellt tankesystem där sekulära, moderna, ofta liberala personer kan bära på samma kognitiva byggstenar som religiösa extremister – bara uttryckta i annan tonart.

Därmed har vi inte bara identifierat en ideologi. Vi har identifierat en inre struktur för hur denna ideologi rationaliseras och reproduceras. Det är denna struktur som måste exponeras, ifrågasättas och – i enlighet med folkmordskonventionens förebyggande syfte – desarmeras innan den fullbordar sin destruktiva logik.

4.10.2 Prof. Raz Segal: Från avsikt till akademisk legitimitet – ett ekosystem för undantagstillståndet

I en uppmärksammas intervju med Owen Jones¹⁰³, publicerad den 3 juni 2024 – åtta månader efter attackerna den 7 oktober – förklarar professor Raz Segal hur Israels språkbruk och agerande inte bara bär tecken på folkmordsavsikt enligt konventionens definition, utan dessutom faller in i ett historiskt mönster av kolonial dominans legitimerad genom rättssystem och forskning. Han noterar bland annat följande:

- Israels avsikt har uttryckts öppet sedan dag ett. Språket om “*human animals*”, uppmaningar till “*hell*” och kollektiv bestraffning genom belägring utgör inte bara retorik – utan en faktisk, planerad verkställighet.
- Han pekar på hur internationell humanitär rätt vänds mot sin egen intention, genom att “säkra evakueringsvägar” används som måltavlor. Det är vad Segal kallar en “*weaponization*” av juridiken – ett brott med folkrättens anda.
- Den inledande svälten, bombningarna, targeting av sjukhus och 15 000 döda barn utgör, enligt Segal, “förhållanden avsedda att förgöra gruppen i sin helhet eller delvis”, ett nyckelbegrepp i folkmordskonventionen.
- Han kopplar också avsikten till fantasibilden om ett kolonialt krig: israeliska ledare föreställer sig att de utkämpar ett civilisatoriskt krig mot “barbarer”, “nazister” eller “djur” – vilket skapar kognitiv frihet att avvika från normala rättsliga och moraliska ramar.

Segal konstaterar därefter något som direkt återknyter till Gideon Levys psykologiska modell: Denna koloniala världsbild är inte bara ett inhemskt fenomen i Israel utan bekräftas och legitimeras i västvärlden genom två avgörande mekanismer:

1. Det internationella rättssystemet, inklusive ICC och ICJ, är fortfarande präglad av kolonial maktstruktur. Det har historiskt skyddat västmakters intressen, och är därför långsamt eller oförmöget att ingripa mot en "klientstat" som Israel.
2. Forskningen kring folkmord har strukturerats kring vad Segal tidigare kallat en "helig särställning för Förintelsen". Namnvalet "*Holocaust and Genocide Studies*" speglar inte en neutral akademisk kronologi, utan en ideologisk hierarki. Den bekräftar och förstärker uppfattningen att det judiska lidandet är historiskt unikt och utan jämförelse, vilket effektivt hindrar en vetenskaplig analys av Israels agerande inom samma kategori.

Precis som Gideon Levy beskrev i sin modell, så formas ett psykologiskt fundament där:

- Man är det utvalda folket,
- Det enda verkliga offret i historien,
- Motståndaren (palestinierna) är inte fullt mänsklig,
- Och hela det västerländska juridiska och akademiska ramverket är konstruerat för att bekräfta denna självbild.

Detta utgör vad som i vetenskapsteorin kallas en positiv återkopplingsslinga. När det akademiska fältet och den juridiska infrastrukturen bekräftar den egna särställningen, upphör all självkritik – vilket möjliggör systematisk grymhet utan skuldmedvetande. Det är detta som gör situationen så farlig.

4.10.3 Den exklusiva offerrollen som moraliskt imperativ

104

Det är särskilt den andra pelaren i Levys modell – föreställningen om den exklusiva offerrollen – som förtjänar särskilt fokus. Vad Levy säger, och vad Segal bekräftar från ett akademiskt perspektiv, är detta: Israel utgör ett historiskt unikum – aldrig tidigare har en ockupationsmakt lyckats etablera och exportera en självbild där den uppfattas som det enda moraliskt relevanta offret. Inte bara i den aktuella konflikten, utan i världshistorien.

Detta är inte ett retoriskt verktyg utan en psykologisk struktur, förankrad i en teologisk och historisk självförståelse där Förintelsen inte bara var det värsta brottet i mänsklighetens historia – utan det enda verkligt oförskyllt begångna. Det betraktas som utfört av yttervärlden mot 'Guds egendomsfolk' – och ses, enligt detta raster, som utan jämförelse. Därför, menar Levy, erkänns inget annat folks lidande fullt ut – och framför allt inte palestiniernas.

I detta raster är offerstatusen inte ett tillstånd, utan en moralisk rättighet. Den rättigheten måste försvaras, även med våld. Det är inte trots barnadödande som man förblir offer – utan genom det. För i den psykologiska logiken är det inte handlingen som definierar moralen, utan identiteten. Vem du är avgör om du har rätt att döda.

Detta får långtgående konsekvenser: varje jämförelse reduceras till antisemitism, varje palestinsk överlevare blir ett kognitivt hot, och varje försök att applicera folkrätt blir en

kränkning. Vad vi står inför är därför inte bara en etisk kris – utan ett ideologiskt vakuum där all moralisk prioritet tilldelas en enda grupp. I en sådan struktur finns ingen fred att förhandla om – bara kapitulation.

Rättvisa som motstånd – ledarskapets ansvar Men att erkänna detta ideologiska vakuum innebär inte att ge upp på idén om rättvisa. Tvärtom. Det är inte ett uttryck för humanism att undvika konflikt eller att stryka en part medhårs. Verklig anständighet kräver vuxet ledarskap – ett ledarskap som inte väjer för obekväma sanningar, utan som orubbligt försvarar principen om lika värde och rätt för alla.

Att insistera på rättsstatens principer, även när det smärtar, är inte ett angrepp på judisk identitet – det är ett skydd för mänskligheten. Det är först när rättvisa blir universell som trygghet kan bli möjlig – även för dem som i dag identifierar sig genom den judiska erfarenheten. Det är just därför som folkmordskonventionen antogs – inte för att skydda en moralisk särställning, utan för att förhindra framtida brott, oavsett gärningsman.

5 Israels brott mot mänskligheten

5.1 Informationskrig och atrocity propaganda – förutsättning för statsterror

Under de första dygnen efter den 7 oktober 2023 spreds brutala och visuellt laddade berättelser – om halshuggna spädbarn¹⁰⁵, ¹⁰⁶, ¹⁰⁷, gravida kvinnor med utskurna foster¹⁰⁸, spädbarn som bränts i ugn¹⁰⁹, avrättade barn¹¹⁰ samt systematiska massvåldtäkter¹¹¹, ¹¹².

Påståenden om Hamas kommandocentraler under och inne i sjukhus har inte övertygat BBC¹¹³. En israelisk skådespelerska användes dessutom i ett iscensatt inslag för att ge sken av att hon befann sig inne på al-Shifa-sjukhuset och hotades av Hamas¹¹⁴.

Kvinnor och barn har påståtts samarbeta med Hamas¹¹⁵, liksom ambulanspersonal¹¹⁶, sjukvårdare¹¹⁷, läkare¹¹⁸ och journalister.¹¹⁹¹²⁰¹²¹

5.1.1 Systematisk påverkan – Israels digitala propagandakrig

I kölvattnet av den 7 oktober mobiliserade Israel inte bara sin militära arsenal, utan även en sofistikerad global propagandainfrastruktur. Israels regering spenderade, enligt uppgift, 7,1 miljoner dollar på riktad Youtube-reklam redan under de första veckorna efter attacken.¹²² Staten har sedan länge använt begreppet *hasbara* – ett eufemistiskt uttryck som betyder ”att förklara” – som täcknamn för statsunderstödd påverkan riktad mot internationell opinion.

Enligt Israels utrikesdepartement är kampen om narrativet på sociala medier en integrerad del av krigsinsatsen. Tre dagar efter attacken initierade Israel ett program för att rekrytera amerikanska influencers att delta i informationskriget. Dessa rekryterades med löften om ersättning upp till 5 000 USD per inlägg samt exklusiva förmåner. Influencer-resor, sociala mediekampanjer och PR-byråer har sedan dess använts i massiv skala för att marknadsföra ett narrativ där Israel framställs som ”ljusets försvarare” i kamp mot ”barbariska terrorister”.

Inrikespolitiskt utbildas israeliska ungdomar i att försvara staten på nätet. Externa aktörer som *Vibe Israel*, *Yola Israel*, *Hasbara Fellowships* och *Sharaka* riktar sig till specifika målgrupper såsom arabisktalande, kristna evangelikaler eller inflytelserika amerikanska kommentatorer. Under dessa program överöses deltagarna med lyxupplevelser, samtidigt som de instrueras i hur Israel bör framställas och hur motkritik ska bemötas.¹²³

Ett stort antal bot-konton har dessutom använts för att i masskala sprida pro-israeliska kommentarer och desinformation på nyckelplattformar. Enligt undersökningar från Al-Azhar Media Institute samverkar dessa konton för att föra dialoger med varandra och skapa illusionen av folklig legitimitet.

Alison Weir beskriver hur israeliska soldater, ungdomar, och amerikanska volontärer organiseras för att infiltrera plattformar som YouTube och Wikipedia i syfte att censurera innehåll som dokumenterar israeliska övergrepp.¹²⁴

Allt detta sker samtidigt som groteska berättelser – om halshuggna spädbarn, gravida kvinnor med utskurna foster, brända barn och massvåldtäkter – sprids okritiskt av världsledare och etablerad media, trots att flera av dessa påståenden sedermera har dementerats av israeliska myndigheter och oberoende journalister.

Dessa påståenden återgavs okritiskt av internationella ledare, däribland USA:s president Joe Biden och Tysklands förbundskansler Olaf Scholz,¹²⁵ men har sedermera tillbakavisats – även av israeliska medier och myndigheter.¹²⁶

Den svenska regeringen har okritiskt upprepat det internationella mantrat om ”Hamas fruktansvärda attack den 7:e oktober”, men samtidigt accepterat explicit hets till folkmord, förekomsten av massgravar utanför sjukhus med patienter och läkare,¹²⁷ bombningar av samtliga sjukhus i Gaza,¹²⁸ samt attacker mot flyktingläger.¹²⁹

Trots detta fortsätter Sveriges regering att okritiskt upprepa den israeliska berättelsen, samtidigt som den ignorerar våldokumenterade brott mot folkrätten – inte bara från enskilda soldater, utan från själva staten Israel.

5.2 Folkmordets syfte

Israels mål är att tömma Gaza på dess befolkning. Detta klargörs av professor John Mearsheimer¹³⁰, som förklarar att eftersom Gazaborna vägrar lämna sitt land, måste de – enligt detta synsätt – tillfogas outhärdlig smärta för att förmås fly. Därför riktas attacker mot bostäder, sjukhus, ambulanser och flyktingläger. Därför förklaras även kvinnor och barn som legitima mål – under förevändningen att det inte längre finns några civila.

”*There are no uninvolved civilians*” är inte bara en slogan – det är en strategi. Genom att upplösa distinktionen mellan civil och kombattant skapas ett rättsligt tomrum där inga skyddade grupper längre existerar.

Internationella domstolen (ICJ) har i sin interimtsdom beordrat Israel att vidta omedelbara åtgärder för att förhindra folkmord. Trots detta ignoreras domen, och hets till folkmord bestraffas inte. Förklaringen är att folkviljan i Israel måste hållas intakt – så att soldater fortsätter att agera i enlighet med opinionens förväntningar.

Denna dubbelmoral är tydlig: inrikes sker hets till folkmord öppet – i Knesset, i TV-kanaler och genom offentliga uttalanden. Samtidigt försäkras det i internationella medier att Israel följer folkrätten.

5.3 Strategisk immunitet – nödvändig för folkmordets genomförande

När IDF-soldater dokumenteras med att bakbinda och avrätta ambulanspersonal, avfärdas detta som ”operational error”. Inga rättsliga påföljder följer. Detta är inte ett resultat av administrativa tillkortakommanden – det är en medveten statlig strategi. Israel har inte råd att sända signalen att sådana handlingar är förbjudna, eftersom detta skulle hota sammanhållningen inom det militära maskineriet och urholka opinionens stöd för den pågående fördrivningen.

Om soldater lagförs för att ha skjutit kvinnor, barn eller civila vårdarbetare, rubbas den psykologiska drivkraften som krävs för att fortsätta delta i ett program som i praktiken utgör en etnisk rensning. Därför upprätthålls en rättslig immunitet – en strategisk sådan – som möjliggör folkmordets implementation utan interna sammanbrott.

Det spelar ingen roll hur många gånger IDF ändrar sin officiella berättelse, eller om man i efterhand erkänner ett ”operationellt misstag”. När ambulanser bokstavligen krossas eller vårdpersonal avrättas på plats, utkrävs inget ansvar.¹³¹ Denna tystnad, denna immunitet, är inte perifer – den är kärnan i det brottsliga systemet.

Det finns en väletablerad konsensus inom den israeliska ledningen om att palestinierna i Gaza ska fördrivas. Professor John Mearsheimer har belyst denna dynamik: staten behöver tillfoga outhärdlig smärta för att framtvinga exodus, eftersom tvåstatslösningen är politiskt död och apartheidstatusen på sikt ohållbar.

Uttalanden från högt uppsatta israeler, såsom finansminister Bezalel Smotrichs öppna krav på tömning av Gaza,¹³² understryker att detta inte är ett påstående – det är ett uttalat mål.

5.4 The world's first livestreamed genocide

Mot denna bakgrund har människorättsorganisationer och folkmordsforskare börjat beskriva angreppet som "*The world's first livestreamed genocide*" – ett uttryck som fångar både brutaliteten och brottets ovedersägliga offentlighet. Trots detta fortsätter den svenska regeringen att okritiskt acceptera varje israelisk bortförklaring om att man endast riktar sig mot " Hamas".

Detta är inte en juridisk gråzon. Det är ett folkrättsbrott i realtid. Världen ser detta ske – i realtid, i full medvetenhet. Varje svepskäl som accepteras förlänger brottet.

För att se helheten bakom brottet krävs en syntes. Nedan sammanfattas folkmordets struktur på tre nivåer:

Sammanfattande struktur – tre nivåer av brottet

För att förstå folkmordet i Gaza krävs att vi håller isär tre samtidiga nivåer:

- **Övergripande mål:** *Folkmordets syfte* slår fast det politiska målet – att tömma Gaza på dess befolkning genom outhärdlig smärta.
- **Genomförandevillkor:** *Strategisk immunitet* förklarar hur detta mål möjliggörs inifrån – genom att soldater tillåts agera utan rättsligt ansvar.
- **Global offentlighet:** *The world's first livestreamed genocide* sätter brottet i sin mediala och moraliska kontext – ett brott som sker öppet, men ändå utan följd.

Tillsammans utgör dessa nivåer folkmordets struktur: en målsättning, ett genomförande och en global tystnad.

5.5 Folkmordets implementeringsbegränsningar

Att genomföra ett folkmord i Gaza – i syfte att förmå den kvarvarande befolkningen att frivilligt lämna området – kräver inte bara militär kapacitet, utan också en noggrant kalibrerad strategi som beaktar det västliga narrativet. Israels strategi präglas därför av flera implementeringsbegränsningar som tjänar till att upprätthålla det internationella stödet samtidigt som det egentliga syftet – att tömma Gaza på dess invånare – fullföljs.

- **Möjlig illusion:** Israel måste vid varje tidpunkt kunna hävda att det primära syftet är att bekämpa Hamas. Detta kräver ett minimum av "bortförklaringar" per massaker, exempelvis genom hänvisning till "operationella misstag", "enskilda rötägg" eller påstådd närvaro av stridande i civila byggnader.
- **Intern impunitet:** Den systematiska straffriheten – där uppenbara krigsbrott möts med administrativa reprimander eller ingen åtgärd alls – fungerar som ett signalvärde till soldaterna: fortsätt. Detta skapar en "strategisk immunitet" i tjänst för det övergripande målet.

- **Extern plausibilitet:** Genom att fragmentera ansvaret, outsourca våld till klientgrupper och ge dubbla budskap till västliga observatörer, skapas en illusion av komplexitet som avleder kravet på sanktioner.
- **Mediekontroll:** Folkmordet måste genomföras med så få oberoende journalister som möjligt på plats. Avsaknaden av verifierbar bilddokumentation sänker tröskeln för västliga regeringar att "tveka", även i mötet med stora dödstal.
- **Inget Hiroshima:** Den strategiska begränsningen är just att Israel inte kan "göra processen kort". Att använda exempelvis kärnvapen eller döda alla civila i ett enda svep skulle eliminera den diplomatiska täckmanteln och tvinga allierade till sanktioner även mot sin vilja.

Därför faller argumentet "*Om Israel verkligen ville begå folkmord hade de redan gjort det*". Tvärtom: just för att Israel ämnar begå folkmord, måste processen fragmenteras, förklaras, och illusioneras – inte avslöjas. Att döda långsamt, gradvis, och med en ständigt föränderlig berättelse om "misstag", "kamp mot terrorism" och "rötägg" är nödvändigt för att inte väcka sanktioner från omvärlden.

Detta gör folkmordet mer effektivt – inte mindre. Det är inte det öppna våldet som kännetecknar modern eliminering, utan den *optimerade kombinationen av död och ursäkt*, militär brutalitet och diplomatisk taktik, för att möjliggöra en demografisk utrensning utan att bryta de västliga band som krävs för genomförandet.

Begränsad dokumentation och hot mot journalister

Folkmordshandlingar måste implementeras med viss grad av *deniability*, särskilt i relation till den internationella opinionen. Därför har folkmordet i Gaza genomförts under en retorisk fernissa av "självförsvar", "kirurgiska attacker" och "varningar till civila", samtidigt som Israel aktivt motverkar oberoende dokumentation.

Internationella nyhetskanaler tillåts inte verka inne i Gaza. Lokala palestinska journalister utsätts systematiskt för hot, förföljelse och direkta attacker. Enligt Committee to Protect Journalists (CPJ):

"The killing of the family members of journalists in Gaza is making it almost impossible for the journalists to continue reporting, as the risk now extends beyond them also to include their beloved ones."

– Sherif Mansour, CPJ (11 december 2023)

Minst 218 journalister har dödats sedan oktober 2023,¹³³ ofta efter direkta hot. Al-Jazeera-journalisten Anas Al-Sharif och många andra har sett sina familjehem bombade efter att ha vägrat tystna. En flygbombning av ett "journalisthus" innebär regelmässigt en massaker på tre generationer.

5.6 Outsourcad massaker – lokala gäng och utländska legosoldater som verktyg för folkmord

Fältdata från Euro-Med Human Rights Monitor den 11 juni 2025 visar att Israel i Rafah har anlitat en lokal väpnad gruppering, kallad *Abu Shabab-gänget*, samt utländska legosoldater från ett amerikanskt säkerhetsföretag, för att bevaka och kontrollera biståndsdistribution – men i praktiken genomföra summariska avrättningar av svältande civila.¹³⁴

Flera ögonvittnen har beskrivit hur beväpnade män, klädda i uniformer märkta med texten *“Palestinian Counter-Terrorism Service”*, lät civila ställa sig i kö vid ett biståndscenter för att sedan beordra dem att skingras. När människor i desperation närmade sig ändå, öppnade styrkorna eld. Minst 14 civila dödades omedelbart, inklusive en man som sköts på nära håll då han protesterade mot att hans bror blivit skjuten.

När gänget förlorade kontrollen över folkmassan anslöt israeliska styrkor med pansarfordon, drönare och Apachehelikoptrar i vad som beskrivs som ett samordnat anfall mot en hungrig civilbefolkning. Samtidigt rapporteras att en legosoldat från det amerikanska företaget sköt en civil med dödlig utgång. Tårgas användes också upprepade gånger.

Den israeliska premiärministern Benjamin Netanyahu har offentligt bekräftat att dessa *“klaner”* beväpnats för att, enligt honom, spara israeliska soldaters liv. Inrikesoppositionen i Israel, däribland f.d. försvarsministern Avigdor Lieberman och generalmajor Yair Golan, har liknat detta vid att beväpna grupper med koppling till ISIS.¹³⁵

Enligt *The Times of Israel* har Israel tillhandahållit Kalasjnikovs till Abu Shabab-gänget, inklusive beslagtagna vapen från Hamas. Gänget har i flera rapporter kopplats till organiserad kriminalitet, tidigare mordutredningar och systematiskt plundrande av FN-konvojer. Enligt en FN-memo från 2024 utgör gänget den “mest inflytelserika aktören bakom den systematiska och massiva plundringen” av humanitärt bistånd.

Enligt den internationella konventionen mot användning av legosoldater (1989) kan dessa individer – i egenskap av utländska aktörer i organiserad våldsutövning på uppdrag av en främmande makt – klassificeras som legosoldater. Israel bär i så fall juridiskt ansvar för deras handlingar enligt såväl denna konvention som fjärde Genèvekonventionen.

Den rättsliga betydelsen är trefaldig:

- Israel outsourcar dödligt våld till oreglerade aktörer under egen ledning.
- Det humanitära biståndet omvandlas till en dödsfälla snarare än livlina.
- Det skapas en juridiskt gråzon som underminerar internationell ansvarsutkrävning.

Att medvetet låta gängledare med koppling till IS, kända för tidigare grova brott (bl.a. mord, narkotikahandel, våldtäkter och plundring av FN-konvojer), agera som beväpnade verkställare i en belägrad civil zon, utgör ett brott mot flera konventioner – däribland artiklarna i Genèvekonventionerna, Romstadgan för ICC och folkmordskonventionen.

Sammantaget är detta inte isolerade övertramp. Det är en del av en medveten statlig strategi: att omvandla hunger till ett vapen, att outsourca våldet, och att undvika juridiskt ansvar genom användning av lokala klientstrukturer och internationella legosoldater. Sådana handlingar kräver omedelbar internationell utredning, rättsligt åtal och sanktioner mot de stater och bolag som medverkat.

Folkmordets teknokrati förfinas när den operativa kedjan fragmenteras – men det juridiska ansvaret kvarstår hos den ockuperande makten.

Orientalismens raster – varför väst inte reagerar

Den västerländska tolkningsramen reducerar ofta dessa brott till undantag eller nödvändiga konsekvenser av en ”svår konflikt”. När medier rapporterar att ”Israel bombade ett hus där en journalist bodde”, uppfattas detta av många européer som en enskild incident – inte som en del av en systematisk strategi.

I verkligheten är det i Gaza, liksom i stora delar kring Medelhavet och Mellanöstern, vanligt att flera generationer av samma familj lever tillsammans i flerplanshus byggda

i armerad betong. Det är inte ovanligt med tre till fem våningar, där betongstommen med utstickande armeringsjärn möjliggör framtida påbyggnad. Familjens söner och deras respektive med barn bor på separata våningsplan, medan far- och morföräldrar ofta bor på bottenplan.

När ett sådant hus bombas innebär det alltså sällan ett angrepp på en individ – utan regelmässigt en massaker på en hel släkt. Trots detta beskrivs offren i västerländska medier ofta som att de ”dött” snarare än ”mördats”, och läsaren erbjuds den underförstådda eller ibland den explicita förklaringen att ”minst en av dem måste ha varit terrorist”.

Koloniala föreställningar – där ”de andra” betraktas som kollektivt ansvariga, mindre sörjbara och mer utbytbara – gör att denna brutalitet kan rationaliseras. Angrepp på ambulanser, sjukhus och flyktingläger framstår som förklarliga – inte på grund av bevis, utan för att bortförklaringarna tilltalar vår rasifierade förståelse av offren.

I sociala medier yttrar sig denna logik än mer öppet. Regeringens röstkader använder ibland termer som ”sandnegrer”, ”islamister” eller andra eufemismer för att avhumanisera och ursäkta dödandet. Det handlar inte om neutral analys, utan om ett internaliserat rasistiskt raster som gör det annars otänkbara acceptabelt.

Ett tydligt exempel är Charlie Weimers tweet där han gratulerade Libanon till att ha mottagit de två 1000-kilosbomber som raderade ut ett bostadskvarter i syfte att döda Hizbollahs andlige ledare Hassan Nasrallah. Detta trots att Hizbollah utgör en folkrörelse, ett av Libanons största politiska partier, och fram till nyligen hade parlamentsmajoritet.

Dels handlar det om en initialt bristfällig nyhetsbevakning av Gaza¹³⁶, dels om en djupare strukturell rasism – ett kolonialt raster – som avgör vilka döda som sörjs, och vilka som bara bokförs.

5.7 Ideologiska drivkrafter – folkmordets slutpunkt i ett sionistiskt ramverk

I varje folkmordsutredning är gärningsmannens intention central. Denna intention uppstår inte i ett vakuum, utan formas av ideologiska övertygelser, samhällsberättelser och historiska trauman. När det gäller Israels agerande i Gaza måste därför även den sionistiska ideologins långsiktiga mål och interna motsägelser undersökas.

Redan Theodor Herzl och senare Vladimir Jabotinsky – som i sin *järnmur*-doktrin förordade militär övermakt som villkor för fred – såg införlivandet av hela det historiska Palestina som ett nationellt imperativ. I denna berättelse är palestiniernas närvaro inte bara ett praktiskt hinder, utan en existentiell motsägelse. Om de förblir, kollapsar myten om ett exklusivt judiskt hemland.

Det är mot denna bakgrund John Mearsheimers observation bör förstås: Israel befinner sig i ett ideologiskt dödläge. Tvåstatslösningen är politiskt död, och ett permanent apartheidtillstånd vore – enligt israeliska säkerhetsexperten själva – oförenligt med långsiktig stabilitet. Det återstår då endast ett alternativ: fördrivning. Inte som ett av flera val, utan som en oundviklig logisk konsekvens av en etnostats konstruktion.

Fördrivningen av Gazas befolkning är därmed inte ett plötsligt avsteg från Israels grundidé, utan dess slutpunkt. Genom att upprätta ett juridiskt vakuum – där inga civila erkänns, inga soldater lagförs och inga domstolsutslag efterlevs – skapas ett handlingsutrymme där ideologiska mål kan förverkligas med militära medel.

Detta skifte från diskriminering till eliminering är inte nytt. Det följer ett mönster som i folkmordsteorin ofta betecknas som *den åttonde fasen* – det ögonblick då målet inte längre är kontroll, utan frånvaro. En permanent lösning på det palestinska problemet.

Att förstå folkmordets ideologiska motor är avgörande, inte för att förklara bort brottet, utan för att placera det i en historisk struktur där avsikt, metod och vision smälter samman till ett systematiskt mönster av utplåning.

6 Om Hamas och den 7 oktober

6.1 Hamas manifest 2017 – acceptans av en lösning i enlighet med folkrätten

I sin politiska deklaration från maj 2017, *A Document of General Principles and Policies*, uttrycker Hamas en fortsatt ståndpunkt att hela det historiska Palestina, från Jordanfloden till Medelhavet, utgör ockuperat territorium. Samtidigt slås det fast att:

- Hamas inte erkänner staten Israel i formell mening (punkt 19–20),
- men att man **accepterar etablerandet av en fullständigt suverän palestinsk stat inom 1967 års gränser, med Östra Jerusalem som huvudstad**, som en formel för nationell konsensus.

Without compromising its rejection of the Zionist entity and without relinquishing any Palestinian rights, Hamas considers the establishment of a fully sovereign and independent Palestinian state, with Jerusalem as its capital along the lines of the 4th of June 1967 [...] to be a formula of national consensus." (punkt 20)

Detta ska inte förstås som ett undantag från folkrätten, utan som ett politiskt uttryck för folkrättslig efterlevnad – särskilt vad gäller FN:s säkerhetsrådsresolution 242 (1967), som fastslår principen om *land mot fred*. Denna resolution förpliktar Israel att dra sig tillbaka från ockuperade områden och erkänna alla staters rätt till fredliga gränser – inklusive en palestinsk stat inom 1967 års gränser.

Rättslig analys: Den internationella rättsordningen kräver inte ett ömsesidigt erkännande för att etablera rättigheter enligt självbestämmanderätten. Hamas' uttryckta acceptans av 1967 års gränser innebär därmed ett praktiskt ställningstagande i enlighet med folkrätten – medan Israels fortsatta vägran att erkänna en palestinsk stat utgör ett folkrättsbrott i den mening att det förnekar ett ockuperat folk dess självbestämmanderätt.

6.2 Om erkännandekravet och karaktären av Israel som etnostat

Hamas efterfrågar inte bilaterala förhandlingar med Israel, och erkänner varken staten Israel eller dess rätt att utöva kontroll över något territorium i historiska Palestina. Istället kräver Hamas att internationell rätt ska tillämpas fullt ut – i synnerhet FN:s säkerhetsrådsresolution 242, Genèvekonventionerna och principen om folkens rätt till självbestämmande.

Israels vägran att erkänna denna ståndpunkt måste förstås i ljuset av landets återkommande krav på att bli erkänd som en *judisk stat*. Detta krav innebär inte enbart ett erkännande av Israels existens som suverän stat, utan ett erkännande av dess **etniska karaktär** – som en stat där politisk suveränitet och territoriell legitimitet är reserverad för en specifik folkgrupp.

Samtidigt har Israel själv konsekvent vägrat att erkänna en palestinsk stat inom 1967 års gränser, trots att dessa gränser utgör utgångspunkt i FN:s resolutioner. I israelisk doktrin betraktas gränserna som preliminära och förhandlingsbara – ett synsätt som undergräver hela FN-systemets legitimitet. Medan Israel kräver erkännande av sin ideologiska självdefinition, förvägrar det palestinerna deras folkrättsligt erkända rätt till självbestämmande och statssuveränitet.

Definition av etnostat i folkrättsligt sammanhang

Med en *etnostat* avses i detta sammanhang en statsbildning där grundlag och författningsstruktur konstituerar politisk suveränitet, kollektiv identitet och rättighetstilldelning med utgångspunkt i etnisk tillhörighet. Detta skiljer sig principiellt från stater med en dominerande statsreligion, där medborgerlig likabehandling – åtminstone formellt – upprätthålls.

- Hamas har konsekvent gjort åtskillnad mellan ett *de facto*-accepterande av en tvåstatslösning baserad på FN:s säkerhetsrådsresolution 242, och ett *de jure* erkännande av Israel som etnisk stat.
- Ett formellt erkännande av Israel som ”judisk stat” skulle enligt Hamas och andra aktörer innebära att man accepterar en rättsordning där andra folkgrupper per definition är sekundära.

Det är samtidigt av vikt att understryka att Israel själv aldrig har erkänt en palestinsk stat inom 1967 års gränser, trots omfattande internationellt stöd för detta. Israel motsätter sig även fullt medlemskap för Palestina i FN, vilket ytterligare förstärker asymmetrin i erkännandeprocessen.

Konstitutionell lagstiftning och diskriminerande struktur

År 2018 antogs den israeliska grundlagen **Basic Law: Israel as the Nation-State of the Jewish People**, vilken har betydande konsekvenser i rättslig mening:

- Lagen slår fast att endast det judiska folket har nationell självbestämmanderätt i Israel, vilket utesluter andra befolkningsgrupper – inklusive över 20% palestinska medborgare – från kollektiv suveränitet.
- Arabiska språket, tidigare ett av två officiella språk, nedgraderas till en ”speciell status”.
- Staten åläggs att främja judisk bosättning som ett nationellt intresse, utan motsvarande skyldigheter gentemot andra grupper.

Kritik mot lagen har framförts av såväl israeliska som internationella rättsorganisationer, däribland *Adalah*, *B’Tselem* och *Human Rights Watch*, vilka samstämmigt pekat ut lagstiftningen som systematiskt diskriminerande. Den utgör enligt dessa bedömningar ett konstitutionellt uttryck för apartheid enligt internationell rätt, särskilt i ljuset av FN:s apartheiddefinition (International Convention on the Suppression and Punishment of the Crime of Apartheid, 1973).

Konsekvens i rättsligt perspektiv

Symbolisk representation – såsom en arabisk domare i Högsta domstolen – förändrar inte den strukturella exkluderingen i den rättsordning som grundlagen etablerar. Sådana exempel representerar snarare ett minoritetsundantag inom en överordnad juridisk struktur som bekräftar etnisk prioritet. Folkrätten kräver icke-diskriminering, jämlik representation och rätt till självbestämmande för alla folk – villkor som i dagsläget inte uppfylls inom den israeliska rättsordningen.

6.3 Hamas och atrocitypropaganda – vad har motbevisats av FN, rättsmedicin och åklagare?

De påstådda massvåldtäkterna inte kunnat styrkas av vare sig israeliska åklagare, FN:s kommissioner eller oberoende rättsorgan. Den enda FN-rapport som hittills behandlat frågan – ett 17-sidigt dokument från Pramila Patten, generalsekreterarens särskilda sändebud för sexuellt våld i konflikter – klargör att uppdraget varken var ”utredande till sin natur” eller byggde på direkt bevisning. Rapporten vilar nästan uteslutande på material tillhandahållet av israeliska myndigheter och medger uttryckligen att inga konkreta digitala eller forensiska bevis på våldtäkt kunde identifieras bland de över 5 000 granskade bilderna och 50 timmarna av videomaterial. Trots detta drar rapporten rättsligt laddade slutsatser om ”rimlig grund att anta” att våldtäkt förekommit – utan att specificera hur många fall som avses. Professor Norman Finkelstein har i en detaljerad analys visat hur rapporten, trots sin icke-utredande karaktär och brist på substantiell bevisning, ändå bidragit till att legitimera omfattande demonisering av det palestinska motståndet.¹³⁷

I en intervju med *Yedioth Ahronoth* i januari 2025 medgav den israeliska chefsåklagaren Moran Gez att det – 15 månader efter händelserna – fortfarande inte finns en enda målsägande i något av fallen.¹³⁸ FN har i två separata rapporter bekräftat att man, trots tillgång till omfattande bild- och videomaterial, inte funnit några konkreta tecken på våldtäkt eller sexuella övergrepp.¹³⁹ Detta innebär att ingen person har trätt fram som målsägande och därmed heller inte gjort anspråk på brottsofferersättning – något som är ytterst ovanligt vid grova våldsbrott om dessa faktiskt har ägt rum.

Samtidigt är det väldokumenterat att israeliska styrkor regelbundet utsätter palestinska fångar – inklusive kvinnor – för sexuellt våld, förnedring och tortyr, bland annat i det ökända Sde Teiman-lägre. Den israeliska journalisten David Sheen har redogjort för dessa övergrepp i flera rapporter, däribland vittnesmål om gruppvåldtäkter på palestinska män.¹⁴⁰

Mot denna bakgrund framstår den svenska regeringens ställningstagande som särskilt anmärkningsvärt. Istället för att agera med försiktighet och efterfråga oberoende utredningar valde regeringen att kraftfullt bekräfta obestyrkta påståenden och fördöma palestinskt motstånd – samtidigt som man förteg Israels redan då väldokumenterade övergrepp.

Det är inte uteslutet att dessa atrocity-berättelser utnyttjats strategiskt – för att motivera fortsatt stöd till Israel, neutralisera kritik och ge opinionen en förevändning att bortse från folkrättsbrott. I detta klimat kunde den svenska regeringen den 27 oktober 2023 – alltså dagen för Israels markinvasion – underteckna ett militärt samarbetsavtal med det israeliska försvarsföretaget Elbit Systems.

Genom att i detta läge köpa in krigsmateriel från Elbit, med svenska skattemedel, har regeringen aktivt medverkat till att legitimera folkrättsbrott och ge ekonomiskt stöd till en ockupationsmakt under pågående folkmord.

6.4 Militära talespersoner, ZAKA, United Hatzalah och David Ben Zion

Upphovsmannen till påståendet om halshuggna spädbarn

Ett av de mest spridda påståendena efter 7 oktober var att Hamas ”halshög 40 spädbarn”. Detta återgavs av bland andra USA:s president Joe Biden, Israels premiärminister Benjamin Netanyahu och den israeliska utrikesministern. Påståendet visade sig dock sakna

bevis och har senare dementerats av såväl israeliska som internationella medier.

The Grayzone kunde identifiera den ursprungliga källan till detta påstående: David Ben Zion, en fanatisk bosättningsledare och biträdande befälhavare i Israels armé. I en intervju den 10 oktober med den israeliska tv-kanalen i24 sade han: *“De skar huvuden av barn. De skar huvuden av kvinnor.”* Ben Zion beskrev palestinierna som “djur” utan hjärta och publicerade timmar senare en video på sig själv där han log brett i byn Kfar Aza – platsen för den påstådda massakern.

Ben Zion har tidigare uppmanat till att “utplåna” palestinska byar såsom Huwara, uttryckt stöd för deportation av palestinier och spridit rasistiska uttalanden om deras “barbariska DNA”. Han är kopplad till den apokalyptiska Tempelrörelsen som vill riva al-Aqsa-moskén och bygga ett tredje tempel. Under tidigare militära operationer mot Gaza har han öppet uttryckt stöd för total förintelse av området.

Det faktum att denna individ – med dokumenterad extremism och rasideologisk agenda – utgör ursprungskällan till ett av de mest spridda påståendena om Hamas övergrepp, underminerar ytterligare trovärdigheten i Israels atrocitynarrativ. Ändå har svenska och västerländska medier inte nämnt detta faktum, trots att Blumenthals granskning varit tillgänglig sedan oktober 2023.¹⁴¹

Upphovsmännen till de värsta atrocitethistorierna

En av de mest genomgripande granskningarna av atrocitynarrativet efter 7 oktober har genomförts av journalisten Max Blumenthal i The Grayzone.¹⁴² Artikeln visar hur den israeliska organisationen ZAKA – utan medicinsk legitimation – stått bakom flera centrala påståenden, bland annat om halshuggna spädbarn, gravida kvinnor med utskurna foster, och barn som bränts i ugnar. Samtliga berättelser saknar belägg i form av kroppar, dokumentation eller vittnesmål.

De mest groteska historierna har inte bara spridits av ZAKA:s ledarfigurer Yossi Landau och Simcha Dizingoff, utan även vidareförmedlats av amerikanska och israeliska toppolitiker. Bland annat återgav president Joe Biden och utrikesminister Antony Blinken en berättelse om en familj med två barn (6 och 8 år gamla) som enligt ZAKA skulle ha blivit torterade och mördade inför ögonen på varandra. Ingen död med dessa åldrar är registrerad i det aktuella kibbutzet (Beerit), och inga kroppar har återfunnits i det tillstånd som beskrivs.

Samtidigt har rivaliserande organisationer som United Hatzalah hittat på ännu mer extrema påståenden, såsom att ett spädbarn bakats i en ugn. Dessa berättelser har visat sig vara falska.

Falsa vittnesmål som militärstrategi: fallet med de påstått hängda bebisarna

Ett av de mest groteska och spridda propagandapåståendena efter den 7 oktober var att Hamas skulle ha “hängt bebisar på en tvättlina”. Den israeliske journalisten Ishay Cohen publicerade ett videoklipp där han intervjuar en IDF-officer som hävdar detta. Kort därefter raderade Cohen videon efter massiv kritik – men först efter att den fått hundratusentals visningar via kontot “Mossad Commentary”.

Cohen erkände senare att intervjun förmedlats av israeliska arméns talesperson, att talespersonens representant var närvarande under hela inspelningen, och att syftet var att främja Israels “hasbara”, det vill säga propagandainsatser mot omvärlden.¹⁴³

Officeren i fråga var Yaron Buskila, en reservöverste som tidigare varit verksam i IDF:s informationsavdelning. Buskila uppgav olika versioner i olika medier: i en intervju med

Epoch Times hävdade han att han hört historien från en rabbin – medan han i intervjun med Cohen påstod sig ha sett det själv. Den senare versionen förnekades sedermera av Cohen, som även medgav att hans publicering skedde utan kontroll av uppgifternas riktighet:

“Jag medger att jag inte trodde det var nödvändigt att kontrollera sanningshalten i en berättelse från en överstelöjtnant, operationschef i Gaza-divisionen, och dessutom ackompanjerad av en talesperson från IDF.”

Den israeliska militären har aldrig dementerat påståendet offentligt, och vissa högerextrema konton fortsätter att sprida det. Det är ett exempel på ett återkommande mönster: makaber propaganda med obestyrkta eller fabricerade påståenden som sprids snabbt, får global spridning, och därefter – när de faller – lämnar ett bestående intryck hos mottagaren trots att de tillbakavisats.

Detta påstående ansluter sig till samma propagandaform som “40 halshuggna spädbarn” – ett påstående som förnekats av både IDF och Vita huset, men som ändå återges i västvärldens ledande nyhetsförmedling.¹⁴⁴

Sammanfattningsvis: De falska påståendena om “hängda” eller “halshuggna” spädbarn är inte slumpmässiga misstag – de är delar av ett mönster. I detta mönster spelar den israeliska arméns talesperson en aktiv roll som innehållsproducent, inte enbart som verifierare. Propagandan bygger på chock, avhumanisering och en vägran att erkänna att informationen kan vara manipulerad, även av egna myndigheter.

Vad har tillbakavisats av civila israeliska medborgare?

Yasmin Porat: Vi dödades av våra egna

Ett centralt vittnesmål kommer från Yasmin Porat¹⁴⁵ Ali Abunimah & David Sheen, “Israeli forces shot their own civilians, kibbutz survivor says”, *The Electronic Intifada*, 16 oktober 2023. , en israelisk kvinna som överlevde attacken på Kibbutz Be’eri. I israelisk statsradio berättar hon att hon och andra civila hölls som gisslan av Hamas i flera timmar, men att dessa behandlade dem “mycket humant”, gav dem vatten, försökte lugna dem, och klargjorde att de inte ämnade döda dem utan ta dem till Gaza.

Porat beskriver hur israeliska säkerhetsstyrkor anlände efter flera timmar, öppnade eld “med tusentals kulor och två tankskal” och dödade “alla” – inklusive de israeliska civila som hölls som gisslan. Hon säger uttryckligen att “de dödade alla, även gisslan, i mycket, mycket tung korseld.”

Porat intervjuades i flera medier – inklusive Kan, Maariv och Channel 12 – men hennes mest explosiva uttalanden klipptes bort i senare versioner och fanns inte kvar i publicerad arkivversion. De tillgängliggjordes först efter påtryckningar. Hon säger: “Jag är arg på staten, jag är arg på armén. Kibbutzen var övergiven i tio timmar.”

Detta stödjer teorin att delar av förlustsiffrorna den 7 oktober orsakades av israelisk eldgivning, vilket ytterligare underminerar bilden av en enbart ensidig massaker. Vittnesmålet pekar även mot att Hannibal-doktrinen tillämpats mot civila.

Erez Tidhar: “En IDF-helikopter sköt in i kibbutzen”

Erez Tidhar, en israelisk militärveteran och frivillig i Eitam-enheten under evakueringsinsatserna den 7 oktober, har i en intervju med den israeliska public service-kanalen Kann berättat att han såg en israelisk Apachehelikopter skjuta rakt in i Kibbutz Be’eri:

“Varje minut kommer en missil ner över dig, varje minut. Och plötsligt ser du en missil från en helikopter som skjuter in i kibbutzen. Du säger till dig själv, ‘Jag fattar inte. En IDF-helikopter skjuter in i en israelisk kibbutz.’ Och sen ser du en stridsvagn köra genom gatorna i kibbutzen, den flankerar kanonen och avfyrar en granat in i ett hus. Sånt kan man inte begripa.”¹⁴⁶

Uttalandet är det första dokumenterade ögonvittnesmålet om raketbeskjutning från israeliskt stridsflyg in i ett israeliskt samhälle. Tidigare har Ha’aretz rapporterat om att en helikopter “uppenbarligen också träffade festivaldeltagare”, och Yedioth Ahronoth har avslöjat att 28 militärhelikoptrar öppnade eld mot mål i Israel under de första fyra timmarna av attacken. Piloterna uppges ha haft “stora svårigheter att skilja mellan terrorister, soldater och civila”.

Israels militär erkänner nu att omfattande vänskapseld förekom, men vägrar utreda dessa händelser med hänvisning till att omfattningen är för komplex och att en utredning skulle vara “moraliskt olämplig”.

Danielle Aloni och andra frigivna gisslan: “Vi behandlades humant”

Flera frigivna israeler som hållits som gisslan av Hamas har beskrivit en oväntat human behandling under sin fångenskap. Mest uppmärksammat är uttalandet från Danielle Aloni, som i ett brev till sina fångvaktare tackade för deras “onaturliga mänsklighet” och “vänlighet trots förlusterna ni själva lidit”.¹⁴⁷

Alonis vittnesmål har inte fått bred medial spridning i Israel, och regeringen har enligt flera rapporter hindrat återvändande gisslan från att tala fritt med medier. Israels Gadi Peretz har offentligt vittnat om hur han efter hemkomsten blivit instruerad att inte berätta detaljer om sin tid i fångenskap, särskilt inte om eventuella humanitära aspekter. Liknande rapporter har framkommit från andra frigivna.

Detta mönster tyder på att staten aktivt försökt kontrollera narrativet och tysta de röster som motsäger bilden av Hamas som obetingat brutal och sadistisk. I vissa fall har detta inkluderat direkt censur eller psykologiska utvärderingar innan de frigivna tillåts återförenas med sin familj eller intervjuas offentligt.

- Video: Agam Goldstein-Almog¹⁴⁸
- Audio: Yasmin Porat¹⁴⁹
- Video: Fru Bibas med barn¹⁵⁰
- Video: Israelisk media: “Gisslan behandlades väl”¹⁵¹
- Video: Mia Shem hävdade först att hon behandlats väl, därefter att hon inte behandlats väl, att hon vaknat upp från narkos efter reparation, men senare att hon opererats utan narkos av veterinär¹⁵²
- Video: Avital Aldajem¹⁵³
- En video på tillfångatagandet av den kvinnliga soldaten Naama Levy spreds med påståenden från propagandister om att smuts eller fläckar på hennes byxor utgjorde absolut bevis för att hon blivit våldtagen¹⁵⁴. Detta visade sig vara ännu en falsk anklagelse bland många. I en senare video syns hur hon och hennes kollegor släpps fria, och hur de inför Röda Korset gensvarar på Gazabornas stöd med leenden och vinkningar.¹⁵⁵

- Video: Gisslan i gott skick – inga tecken på misshandel eller rädsla.¹⁵⁶
- Video: Flickan Mia Leimberg med valpen från videon ovan¹⁵⁷
- Video: Gisslan och Hamas soldater vinkar varann avsked.^{158 159160}
- Video: Gisslan high-five med Hamas soldater vid hemfärd¹⁶¹
- Video: Yocheved Lifshitz ¹⁶²
- Video: Maya Regev ¹⁶³
- Video: En kompilering av kvinnliga vittnesbörd¹⁶⁴

Slutsats: Vittnesmål från överlevare och frigivna gisslan motsäger i flera avseenden den officiella israeliska berättelsen. Tvärtom beskriver flera en förhållandevis human behandling, vilket direkt underminerar centrala element i det atrocity-narrativ som etablerades omedelbart efter den 7 oktober. I en global mediemiljö där råvideor snabbt kan spridas, verifieras och analyseras i detalj, har Israels informationsstrategi inte bara förlorat sin genomslagskraft – den har i många fall resulterat i ett fullständigt sammanbrott i trovärdighet.

Före detta sympatisörer uttrycker nu öppet antisionistiska ståndpunkter, och det ofentliga samtalet domineras i allt högre grad av satir, memes och virala uttryck som anklagar israeliska talespersoner för att medvetet ljuga. Deras systematiska demonisering av palestinier upplevs av många som alltför grov för att vara trovärdig, och beskrivs ofta i termer av gaslighting" – uppenbart falska påståenden som inte bara undergräver avsändarens trovärdighet, utan upplevs som en direkt förolämpning mot mottagarens intelligens.

Israels egna styrkor orsakade civila dödsfall den 7 oktober

Flera israeliska källor – inklusive överstelöjtnanten Nof Erez i intervju med Haaretz¹⁶⁵ – har bekräftat att israeliska attackhelikoptrar och drönare under morgonen den 7 oktober öppnade eld mot mål inne i israeliska bosättningar, trots att man visste att det kunde innebära dödligt våld mot egna civila. Syftet var att förhindra kidnappningar enligt den så kallade Hannibal-doktrinen, ett militärt protokoll som godtar att israeliska gisslan dödas för att undvika fångutväxling.

Erez beskriver i detalj hur arméns kommandostruktur kollapsade och hur lokala miliser gav direktiv till helikopterpiloter via mobiltelefon om att bomba specifika bostäder där misstänkta palestinier befann sig – även om israeliska civila hölls gisslan där. Detta bekräftas av både piloter och drönaroperatörer, samt i israeliska militära utredningar. Ynet rapporterade redan i oktober att israeliska helikoptrar "sköt mot allt längs gränsstängslet" och att 300 mål attackerades inom de första fyra timmarna, "flertalet på israeliskt territorium."

Denna systematiska användning av dödligt våld inne i egna bostadsområden är en djupt komprometterande omständighet – särskilt som den bidrog till flera av de dödsfall som sedermera tillskrevs Hamas i internationell propaganda. Ändå har ingen internationell granskning genomförts, och varken FN, EU eller svenska regeringen har efterfrågat ansvar för dessa händelser.

Israeler beordrades skjuta mot egna civila

Fler vittnesmål har framkommit som visar att israeliska soldater den 7 oktober beordrades skjuta in i egna bostadsområden. En granskning av Max Blumenthal i *The Grayzone*¹⁶⁶ redovisar hur unga kvinnliga soldater i en israelisk stridsvagnsenhet vittnar om att de beordrades öppna eld mot hus i Kibbutz Holit – oavsett om civila fanns där eller inte.

En av soldaterna, endast identifierad som "Karni", beskriver hur en panikslagen kollega pekade ut ett hus och skrek "bara skjut". Hon frågade: "Men är det civila där?" och fick svaret "jag vet inte – skjut bara." Karni valde att avstå från att skjuta med kanonen, men öppnade istället eld med kulspruta mot huset.

Flera av de dödade israeliska civila i Holit kan ha fallit offer för denna eld, enligt artikeln. Liknande händelser ska ha inträffat i Kibbutz Be'eri, där en israelisk stridsvagn öppnade eld mot ett hus och dödade tolv civila, inklusive Liel Hetzroni – ett av de barn som senare användes i propaganda mot Hamas.

Artikeln beskriver också hur israeliska säkerhetstjänster försökt tysta frigivna gisslan som inte bekräftar den officiella berättelsen. Flera frigivna israeler, bland andra Danielle Aloni, vittnar om human behandling i Hamas fångenskap. Aloni skrev ett brev till sina fångvaktare och tackade för deras "onaturliga mänsklighet" och "vänlighet trots förlusterna ni själva lidit". Hennes offentliga uttalanden har dock förhindrats.

Flera andra gisslan har beskrivit liknande behandling, och israeliska medier har avslöjat att återvändande fångar förbjudits tala fritt. Detta tyder på att regeringen aktivt kontrollerar narrativet, även när det sker på bekostnad av de frigivnas röster.

Frigivna gisslan berättar om övergrepp – vad vet vi egentligen?

En artikel från den israeliska nyhetssajten *All Israel News* återger vittnesmål från nyligen frigivna israeliska gisslan som beskriver sexuella övergrepp utförda av palestinska gärningsmän.¹⁶⁷ Artikeln saknar dock identifierbara målsägande, konkreta uppgifter om tid och plats, samt oberoende bekräftelse från rättsmedicinsk eller juridisk instans. Enligt uppgift bygger vittnesmålen på samtal med psykologer och socialarbetare, men ingen rättslig förundersökning åberopas och inga anmälningar omnämns.

De berättelser som återges – exempelvis om våldtäkter som ska ha filmats – är i linje med det atrocity-narrativ som etablerades tidigt av israeliska talespersoner. Det bör påpekas att flera liknande påståenden, inklusive från militära källor, sedermera visat sig sakna stöd eller ha motbevisats (se ovan). I detta fall redovisas varken omständigheter, ansvariga grupper eller om några målsägande trätt fram offentligt.

Detta innebär att även denna källa måste bedömas kritiskt. Anonyma utsagor via sekundärkällor uppfyller inte grundläggande rättssäkerhetskrav. Samtidigt utesluts inte att övergrepp kan ha förekommit – särskilt i ett kaotiskt händelseförlopp med flera väpnade fraktioner och även civila inblandade.

Även om en majoritet av gisslan i intervjuer vittnat om respektfull behandling av sina fångvaktare, vore det sannolikt orealistiskt att utgå från att inga övergrepp förekommit. Det skulle strida mot normalfördelningens förväntade spridning i en situation med låg kontroll, stark stresspåverkan och väpnade aktörer från olika grupper med varierande disciplinära strukturer.

7 Rättslig bedömning av Hamas status

Regeringen proklamerar: *The terrorist organisation Hamas bears heavy responsibility for the current situation.*

För resonemangets skull – och enbart som hypotetisk premiss – antar vi att samtliga israeliska uppgifter om övergrepp från Hamas är korrekta, trots att flera av dem senare visat sig vara obestyrkta eller direkt falska. Låt oss dessutom anta att Hamas inte är en folkvald regering och dessutom inte är en folkföränkrad befrielseörelse.

Då regeringen inte uppfyller sina förpliktelser enligt ingångna folkrättsliga avtal – såsom att verka för respekt av FN:s resolutioner och folkrättens regler – utan istället tillerkänner Israel praktisk immunitet trots fortlöpande brott mot internationell rätt, uppstår ett ansvar enligt principerna om staters medverkan till folkrättsbrott.

Detta ansvar förstärks när Sverige inte enbart underlåter att ingripa, utan även aktivt karaktäriserar det motstånd som utövas av den ockuperade parten som "terrorism" – utan att samtidigt erkänna att rätten till beskydd enligt internationell humanitär rätt nekats den befolkningen.

I en sådan situation sker inte bara ett brott mot neutralitetsprincipen och ett passivt medansvar – utan även en retorisk och diplomatisk handling som riskerar att inflamma konflikten ytterligare. Denna eskalation medför ett förstärkt medansvar även för de illdåd som följer, om det kan visas att staten bidragit till att skapa förtvivlan eller rättslöshet hos den utsatta parten.

*Artikel 16, ILC Articles on State Responsibility A State which aids or assists another State in the commission of an internationally wrongful act by the latter is internationally responsible*¹⁶⁸...

*Artikel 1, Genèvekonventionerna The High Contracting Parties undertake to respect and to ensure respect for the present Convention in all circumstances*¹⁶⁹.

Det är denna konstruktion som förklarar varför en betydande del av det internationella samfundet inte erkänner Hamas som en terroristorganisation, utan istället betraktar dem som en aktör i en asymmetrisk konflikt där de rättsliga definitionerna måste ses i ljuset av förvägrad rättsordning och ockupation.¹⁷⁰

Ur ett realpolitiskt perspektiv kan en regering i extrema undantagsfall avvika från ingångna förpliktelser under hot om nationell undergång. Men detta får aldrig ske i det tysta eller som medvetet hållen, långvarig politik. Principen om *pacta sunt servanda* är inte förhandlingsbar. Att aktivt bryta mot egna åtaganden och samtidigt bidra till en situation där våldet förvärras, kan aldrig rättfärdigas inom ramen för en rättsstat.

Följande rättsliga principer och figurer aktualiseras i samband med att Sverige benämner Hamas som terroristorganisation, utan att samtidigt erkänna Israels rättsbrott:

- **Statsansvar vid medverkan** – enligt *ILC Articles on State Responsibility* (särskilt art. 16 och 41)¹⁷¹, riskerar Sverige att bli folkrättsligt medansvarigt om det bistår eller möjliggör folkrättsbrott genom partiskhet.
- **Neutralitetsplikt** – enligt sedvanerätt och internationell humanitär rätt¹⁷², får en icke-stridande stat inte selektivt stödja en konfliktpart som själv bryter mot Genèvekonventionerna¹⁷³.
- **Förnekande av skydd** – att neka en befolkning, eller dess representanter, skydd under IHL utgör rättsstridigt undandragande av erkända rättigheter och kan betraktas som kollektiv bestraffning.
- **Culpa in contrahendo** – staten agerar i strid med lojalitetsplikten när den undertecknar avtal om humanitär rätt, men medvetet vägrar tillämpa dess principer konsekvent.
- **Pacta sunt servanda** – folkrättens kärnprincip: ingångna avtal ska hållas enligt Wienkonventionen om traktaträtten, artikel 26¹⁷⁴. Retorik och politik som strider mot denna princip försvagar hela det traktatbaserade folkrättssystemet.
- **Förstärkt medansvar** – genom att retoriskt utpeka en ockuperad befolkning som terrorister", utan erkännande av rättslöshet och förtryck, bidrar staten aktivt till konfliktens eskalation och bär därmed del i det moraliska och folkrättsliga ansvaret.

Det är i denna kontext som även språkbruket i sig får rättsverkan.

När en stat benämner en aktör i en ockuperad befolkning som "terroristorganisation", utan att samtidigt erkänna det rättsliga sammanhanget – ockupationen, rättslösheten och vägran att ge skydd enligt IHL – så sker ett folkrättsligt konkludent handlande.

Formuleringen blir inte neutral, utan ger det sken av att det endast finns en skyldig part. Detta utgör i sig en tyst sanktionering av ockupationen och bidrar till att normalisera den rättsvidriga ordningen.

Att därefter tillfoga "men Israel måste följa internationell rätt" saknar betydelse om man redan i språkbruket legitimerat själva asymmetrin. Retoriken skapar en ny rättslig utgångspunkt: inte om förtrycket är lagligt, utan hur hårt den förtryckta får slå tillbaka.

Detta är vad som i folkrätten betraktas som ett konkludent godkännande – en handling med juridisk effekt, trots att den sker i form av språk och diplomatiskt ställningstagande.

Ytterligare en aspekt aktualiseras här – nämligen den folkrättsliga motsvarigheten till *stämpling till brott*.

Att benämna ett motstånd inom en ockuperad befolkning som terrorism", utan att samtidigt tillerkänna befolkningen det skydd som Genèvekonventionerna förutsätter, är inte bara en retorisk gärning. Det riskerar att uppfattas som att staten – i samråd eller i lojal sympati – legitimerar ockupationsmaktens rättsbrott. Detta kan liknas vid en form

av diplomatisk eller språklig *anstiftan*.

På motsvarande sätt aktualiseras även principen om *underlåtenhet att avslöja eller förhindra brott*, så som den uttrycks i 23 kap. 6 § BrB. En stat som är bunden av folkrätten men underlåter att protestera mot grova rättsbrott – trots kännedom – uppfyller de moraliska och juridiska kriterierna för passivt medverkansansvar, särskilt om staten samtidigt förfogar över diplomatisk eller institutionell makt att påverka utvecklingen.

I ett internationellt sammanhang motsvaras dessa handlingar av de former för ansvar som regleras i *ILC Articles on State Responsibility*, särskilt artiklarna 16 (aid or assistance), 41 (duty not to recognize the situation as lawful) och 40 (responsibility for serious breaches of peremptory norms).

Sammantaget uppstår ett mönster: staten utövar ett aktivt språkbruk som konkludent legitimerar en rättsvidrig ordning, underlåter att ingripa trots skyldighet, och bidrar därmed – med eller utan uppsåt – till att möjliggöra fortsatt rättsbrott. Detta skapar vad som i straffrättsliga termer motsvarar ett samverkansansvar.

7.1 Från Nat Turner till Gaza: Vem bär ansvaret för våldets födelse?

En slav utan tillgång till lag, som gör uppror, är inte en terrorist.

Nat Turner¹⁷⁵, slavupprorsledaren som 1831 dödade oskyldiga vita i den största slavrevolten i USA:s historia, betraktades som ”terrorist” av dem som försvarade slaveriet. Abolitionisterna erkände våldets fasor – men vägrade fördöma upprorsmännen. De riktade sin vrede mot det system som födde våldet. I dag erkänns Turner som hjälte.

Här finns paralleller. Palestina har aldrig erbjudits rättvisa. Att fördöma dess motstånd, utan att erkänna den rättslösa omgivning det fötts i, är moraliskt absurt och juridiskt ohållbart.

I rättslig mening vilar det tyngsta ansvaret inte på den som slår tillbaka – utan på den som vägrar ingripa. Det är de som åtagit sig att vara systemets väktare, men som låter rättsordningen falla, som bär huvudansvaret.

En människa utan tillgång till rättsligt skydd, vars vädjan om beskydd ignoreras av världens självutnämnda ”guardians”, kan inte utan vidare stämplas som terrorist. Hon är, i sin desperation, inte ett hot mot rättsstaten – utan dess spegelbild när skyddet uteblir.

Nat Turner dödade inte i brist på moral, utan i brist på erkännande. Han förvägrades sin människovärdighet av ett samhälle som inte såg honom som människa. Hans uppror utmålades som religiös fanatism – men historien visade att det var systemet som var vansinnigt, inte han.

På samma sätt föddes våldet i Gaza inte ur hat – utan ur ett konsekvent nekande av lagligt skydd. De unga män som i oktober 2023 trängde ut genom murarna var födda i ett rättslöst fängelse – utan flyktvägar, utan framtid. Deras död var väntad. Deras motstånd förbjudet.

När Sverige då inte bara vägrar att ingripa, utan dessutom benämner deras handlingar som ”terrorism”, är det inte rättvisa man försvarar – utan status quo. Det är inte rättsstat. Det är moraliskt sammanbrott.

I detta rättsläge upplöses de juridiska strukturerna – och nya, desperata logiker tar vid:

Om skydd enligt internationell humanitär rätt konsekvent nekas oss, återstår endast den arkaiska rättsformen: *öga för öga, tand för tand* – som en sista

metod för avskräckning. Då vilar de oskyldigas blod inte på oss som slog tillbaka, utan på de ansvariga för systemets sammanbrott.

Om lagsystemets väktare – dess guardians – förvägrar oss människostatus, om vi behandlas som djur, som restposter utan rättslig existens – varför skulle vi då låtsas följa mänsklighetens kodex? När vår mänsklighet förnekas, återstår bara djungelns lag – och den som behandlas som ett djur kommer till slut att slå som ett djur. Ingen kan kräva att vi följer lagar som ingen upprätthåller för oss.

Detta är inte ett försvar av dödande. Det är ett åtal mot den värld som tvingar fram det.

7.2 Pedagogisk liknelse – när uppstår skuld hos systemets väktare?

%addcontentslinetocsubsectionPedagogisk liknelse – när uppstår skuld hos systemets väktare?

En polis iakttar hur grupp A, med hänvisning till en gudagiven rätt, fördriver grupp B från ett land där B bott i generationer. Grupp A hävdar att B är illegitima inkräktare. Grupp B vädjar om beskydd och påstår sig utsättas för etnisk rensning.

1. Den första vädjan:

En representant för grupp B ber polismannen om hjälp. Polisen lyssnar – men ingriper inte. Han säger att konflikten är ”komplex” och att det inte är hans uppgift att ta ställning.

Här uppstår den första formen av ansvar: underlåtenhet att skydda den som söker rättsskydd. Att inte ingripa trots skyldighet är ett brott mot skyddsprincipen – en grundpelare i såväl humanitär rätt som polisärt uppdrag.

Jfr artikel 1 i Genèvekonventionen¹⁷⁶ och artikel 41.1 i ILC Articles¹⁷⁷

2. Det aktiva ställningstagandet:

Snart slutar polisen inte bara att ignorera grupp B:s situation, utan inleder dessutom avtal och samarbete med grupp A – som fortsatt fördriver och dödar medlemmar ur grupp B.

Här förstärks ansvaret: från passivitet till aktivt medansvar. Det är att bidra till rättsbrottet – både i folkrättslig mening (ILC:s artikel 16) och enligt Genèvekonventionernas skyldighet att ”respektera och säkerställa” att konventionerna efterlevs.

Se ILC Articles, artikel 16¹⁷⁸ och sedvanerättsregel 139 i ICRC:s sammanställning¹⁷⁹

3. Den institutionaliserade tystnaden:

Under åren fortsätter övergreppen. Grupp B förlorar mark, försörjning och tillgång till rättsmedel. Trots återkommande larm hänvisar polisen till ”neutralitet” – men säger inget, gör inget.

Här blir tystnaden ett strukturellt svek. Väktaren som inte skyddar offret utan upprätthåller gärningsmannens strafffrihet sviker hela rättsordningen. Det är inte neutralitet – det är medverkan genom likgiltighet.

Se artikel 40 och 41.2 i ILC Articles¹⁸⁰

4. Det desperata svaret:

Till sist slår vissa ur grupp B tillbaka. De angriper civila från grupp A – i ett försök att spegla det lidande de själva utsatts för och tvinga fram internationell uppmärksamhet.

Detta är inte lagligt. Men det är begripligt. Det är desperation i frånvaro av rättvisa. Det är rättsstatens sammanbrott i realtid.

Se proportionalitetsprincipen i IHL och artikel 1(4) i Tilläggsprotokoll I¹⁸¹

5. Den slutgiltiga domen:

Då först reagerar polisen. Han fördömer våldet från grupp B, kallar dem ”terrorister” och kräver att de ställs inför rätta. Han nämner aldrig sin egen roll.

Här uppstår dubbel skuld:

- **Skuld gentemot grupp B:** för att han förvägrade dem skydd, tillät deras fördrivning, och förnekade dem status som skyddsberättigade.

Brott mot skyldigheten att förhindra folkrättsbrott enligt Genèvekonventionerna¹⁸² och artikel 16 i ILC Articles¹⁸³

- **Skuld gentemot grupp A:** eftersom hans vägran att upprätthålla lag och rätt bidrog till att våld föddes ur desperation – och riktades mot oskyldiga även i grupp A.

Indirekt ansvar enligt artikel 16 och 41 i ILC Articles – medverkansansvar för följdskador¹⁸⁴

Detta är Sveriges roll.

Inte som neutral observatör. Inte som fredsbevarare.

Utan som den polis som vägrade skydda offret, slöt avtal med förövaren – och till sist fördömde det motstånd han själv möjliggjorde.

Den rättsliga analysen är därmed fullbordad. Vad följer är en etisk och retorisk kommentar – inte som ersättning, utan som illustration av den rättsliga nödvändigheten.

7.3 Om gisslan och administrativt förvar

Regeringen: *“The terrorist organisation Hamas bears heavy responsibility for the current situation. The hostages must be released – unconditionally and immediately.”*

Regeringen kräver att Hamas ovillkorligen friger gisslan – ett legitimt krav enligt humanitär rätt. Men varför riktas inga motsvarande krav mot Israel, som systematiskt och i strid med folkrätten berövar tusentals palestinier friheten utan vare sig åtal, rättegång eller fastställd tidsgräns?

Så kallat "administrativt förvar" innebär att en individ frihetsberövas enbart på grundval av säkerhetstjänstens påståenden – utan insyn, utan beviskrav, utan rättslig prövning, utan möjlighet till försvar. Det är ett rättsligt undantagstillstånd som kan förlängas i månader, år – i praktiken utan slut.

Barn hämtas nattetid av beväpnade soldater. Föräldrar får inga besked. Minderåriga grips, isoleras och förhörs – ibland under tortyrliknande former. Tusentals palestinier har hållits frihetsberövade under dessa förhållanden – utan att någonsin delges misstanke om brott.

*Den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem har i årtal dokumenterat denna praxis, som bryter mot både fjärde Genèvekonventionen och FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter.*¹⁸⁵

Att regeringen väljer att offentligt fördöma Hamas gisslantagning – men tiger om Israels institutionella massinternering av civila, inklusive barn – utgör en folkrättslig medverkan genom:

- **Konkludent handlande:** Staten Sverige erkänner indirekt det ena brottet (gisslantagning) som avvikelse från rättsordningen, men det andra (administrativt förvar) som normalitet. Det är ett rättsligt ställningstagande genom underlåtenhet, i strid med

artikel 1 i fjärde Genèvekonventionen

¹⁸⁶.

- **Underlåtenhet att förhindra eller avslöja brott:** En stat som har insyn och möjlighet att agera, men inte gör det, bryter mot skyldigheten att "respektera och säkerställa" konventionens efterlevnad (

GC IV art. 1

) och

ICCPR artikel 2(1)

¹⁸⁷, särskilt i relation till

ICCPR artiklarna 9 och 14

¹⁸⁸.

- **Stämplingsliknande ansvar:** Genom att den ockuperande maktens brott systematiskt ursäktas, tonas ner eller förtigs, och endast motståndaren fördöms, legitimeras brotten. Detta bryter mot

artikel 16 i ILC:s utkast till statsansvar

¹⁸⁹ samt folkrättens tvingande normer (*jus cogens*), där förbudet mot godtyckligt frihetsberövande och tortyr är absoluta och icke-derogabla.

*Det är inte brottsligt att kräva frigivning av gisslan.
Men det är rättsvidrigt att endast kräva det från den ena parten.
Att tyst legitimera den andres systematiska och olagliga massfångenskap – det är medverkan.*

7.4 Slutsats om Hamas juridiska status

Hamas utgör sedan 2006 den folkvalda regeringen i Gaza och åtnjuter, enligt flera internationella källor, fortsatt bred folklig förankring bland palestinier. Denna faktiska kontroll och lokala legitimitet innebär att Hamas – oavsett västerländska klassificeringar – i folkrättslig mening är en icke-statlig väpnad aktör med territoriell kontroll och därmed också folkrättsliga rättigheter och skyldigheter.

Det är därför juridiskt problematiskt att entydigt tillskriva Hamas fullt ansvar för alla civila dödsoffer i Israel den 7 oktober 2023. Hamas politiska ledarskap, genom Moussa Abu Marzouk, har förnekat att kvinnor, barn och civila utgjort mål för attacken och hänvisat till militära order från Qassam-brigadernas ledare Mohamed el-Deif om att civila skulle skonas.¹⁹⁰ Marzouk hävdar att endast soldater och reservister attackerats, samt att det bevismaterial som lagts fram i västliga medier inte nödvändigtvis kan tillskrivas Hamas direkt, då flera fraktioner varit verksamma i Gaza vid tillfället.

Det bör även framhållas att väpnade grupper såsom Palestinska Islamiska Jihad verkar parallellt med Hamas, och att vissa hämndaktioner kan ha genomförts av odisciplinerade enskilda individer, lokala miliser eller kriminella nätverk i kaosets inledningsskede. Till detta kommer att Israel sedan tidigare erkänt sin tillämpning av det s.k. Hannibal-direktivet – en militär doktrin som tillåter beskjutning av områden där egna soldater tagits som gisslan, även om det riskerar deras död – vilket i sig kan ha lett till israeliska civila dödsoffer.

Det är inte folkrättsligt rimligt att kräva av en belägrad och ockuperad civilbefolkning – instängd bakom en olaglig mur enligt ICJ:s rådgivande yttrande 2004 – att förutse, kontrollera eller isolera alla fraktioner som agerar i ett plötsligt maktvakuum efter att israeliska befästningar slagits ut. Ett sådant krav skulle etablera en doktrin där endast väpnat motstånd med perfektion i intern disciplin kan erkännas, vilket i praktiken utesluter samtliga befrielserörelser ur den juridiska rättighetssfären. Att hävda detta i fallet Gaza, under årtionden av blockad och övergrepp, skulle vara att tillämpa ett mått av ansvar som aldrig riktas mot de stater som utövar ursprungligt våld.

Flera internationellt profilerade Palestinaaktivister som tidigare varit kritiska mot Hamas har sedan oktober 2023 reviderat sina uppfattningar. Den kanadensiske advokaten Dimitri Lascaris, som driver bloggen *Reason2Resist*, är ett exempel på detta skifte.¹⁹¹

I den amerikanska kontexten är det i praktiken omöjligt att offentligt ifrågasätta terroristklassificeringen av Hamas utan att riskera social eller professionell utstötning. Istället uttrycks en växande förståelse för hur israeliskt våld och blockadpolitik framkallar väpnat motstånd – inte som rättfärdigande, men som förklaring. Bland dem som formulerat denna linje finns inte bara analytiker som Scott Ritter, utan också inflytelserika högerprofiler som Elon Musk, Tucker Carlson och Candace Owens, vilka samstämmigt betonat att det är Israels agerande som "skapar terrorister".

Denna hållning – att se våldsbrottet som en konsekvens av långvarig förnedring, instängning och statligt våld – innebär inte nödvändigtvis stöd för Hamas metoder, men

utmanar narrativet om ensidig ondska. Det faktum att denna tolkning nu förs fram av personer inom USA:s konservativa mainstream visar att Israels agerande inte längre bara kritiserar från vänster, utan även från ideologiskt oväntade håll.

Den amerikanske militäre analytikern och tidigare FN-vapeninspektören Scott Ritter intar en mer oförsonlig hållning än många andra västliga Palestina-sympatisörer. I sina analyser har han riktat skarp kritik mot vad han uppfattar som moraliskt hyckleri: individer som säger sig stödja det palestinska folkets rättigheter, men inte vågar uttala stöd för Hamas väpnade kamp.

Ritter betraktar Hamas som en legitim motståndsrörelse mot ockupation och kolonial dominans, och menar att det är inkonsekvent att erkänna palestiniernas rätt till självförsvar men samtidigt förkasta de medel som i praktiken står dem till buds. Enligt Ritter är det inte Israel som behöver förstås, utan det västerländska behovet av att kategorisera palestinskt våld som terrorism" – ett begrepp han menar används strategiskt för att avvärja all motståndsrätt. För Ritter är det inte nog att förstå Hamas – man måste erkänna rörelsens väpnade motstånd som legitimt, annars är man enligt honom delaktig i att förneka palestiniernas rätt till kamp.

Den brittiske politikern George Galloway har i detta sammanhang påpekat att det faktum att vissa handlingar inom en befrielseströrelse utgör terror inte innebär att hela rörelsen saknar folkrättslig relevans. Samma principer som tillämpades på ANC under apartheidregimen måste, i konsekvensens namn, även kunna tillämpas på Hamas.

Som vi visat ovan, är det folkrättsligt oacceptabelt för en regering att utan granskning beteckna väpnade motståndsgupper som terroristersamtidigt som man själv undandrar Israel varje form av ansvarsutkrävande för krigsförbrytelser. Att beteckna samtliga motståndshandlingar från en ockuperad befolkning som terrorism, utan att erkänna den grundläggande asymmetrin i våldsanvändningen, utgör i sig ett brott mot neutralitetsprincipen och urholkar den internationella rättsordningen.

Slutlig juridisk bedömning: statens ansvar för båda sidors brott

Även om enskilda palestinier den 7 oktober begått illdåd mot civila, även om Hamas skulle visa sig skyldiga till övergrepp, förändras inte det centrala folkrättsliga ansvaret: den svenska regeringen – liksom andra västliga regeringar – har under flera decennier vägrat att påföra Israel några som helst rättsliga, ekonomiska eller diplomatiska konsekvenser för landets systematiska brott mot internationell rätt.

Genom att konsekvent undandra Israel ansvar, har man erbjudit en ****politisk och moralisk immunitet**** som gjort det möjligt för våldet att fortgå. Genom att samtidigt benämna palestinskt motstånd som "terrorism", har man frångått det ockuperade folket både sin rättsliga status och sina legitima uttrycksformer.

Detta är inte passivitet. Det är ****konkludent medverkan**** i en rättsordnings kollaps – där staten ger stöd åt den ena parten, vägrar utreda dess brott, och fördömer det motstånd som uppstår.

I rättslig mening innebär detta att den svenska staten bär ansvar ****för döda israeler**** – eftersom den möjliggjort ett system som provocerat fram våld – och ****för döda palestinier****, eftersom den hjälpt till att upprätthålla den straffrihet som gjort det möjligt att fortsätta döda dem.

Detta ansvar är inte sekundärt. Det är inte indirekt. Det är ****djupare**** – eftersom staten vet vad som sker, men väljer att upprätthålla tystnaden. Det är därför staten – inte Hamas, inte ens Israel – måste hållas till svars för att ha satt sig själv utanför den

rättsordning den påstår sig försvara.

8 Undertecknare av dokumentet

Listan nedan representerar de professionella som stöder denna rättsliga analys och kräver åtgärd.

Namn	Titel/Organisation
Lasse Karagiannis	Redovisningsekonomstudent

Noter och källor

Notes

1. Detta är en testnot.
2. <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/chapter-1>
3. <https://www.icj-cij.org/case/131>